

20.03.2008

Eduskunta
Suuri valiokunta

Viite

Asia

**SUOMEN HALLITUKSEN TOIMINTA EY-TUOMIOISTUINASIOISSA JA VALVONTA-
ASIOISSA 1.1.-31.12.2007**

U/E-tunnus:

EUTORI-numero:

Ohessa lähetetään perustuslain 97 §:n mukaisesti Eduskunnan suurelle valiokunnalle tiedoksi selvitys Suomen hallituksen toiminnasta EY-tuomioistuimessa vireillä olleista asioista sekä komission Suomea kohtaan käynnistämistä valvontamenettelyistä ajalla 1.1.-31.12.2007.

Yksikön päällikkö

Joni Heliskoski

LIITTEET EU-tuomioistuinasiat -yksikön selvitys ajalta 1.1.-31.12.2007

Asiasanat	komission valvontamenettely, Euroopan yhteisöjen tuomioistuin, Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, tuomioistuintapaus
Hoitaa	UM
Tiedoksi	EK

ULKOASIAINMINISTERIÖ

Oikeudellinen osasto

EU-tuomioistuinasiat

Suomen hallituksen toimet Euroopan yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa sekä komission Suomea vastaan käynnistämässä valvonta-asioissa ajalla 1.1.–31.12.2007

TIIVISTELMÄ: ERÄITÄ MERKITTÄVIÄ TUOMIOISTUIN- JA VALVONTA-ASIOITA VUONNA 2007

Tämän jakson tarkoituksena on esitellä esimerkinomaisesti eräitä toimintakertomuskaudella esillä olleita periaatteellisesti erityisen merkittävänä pidettäviä tai muutoin kiinnostavia tuomioistuin- ja valvonta-asioita. Ensinnä käsitellään esimerkkejä erityyppisistä tuomioistuinasioista, joiden käsittelyyn Suomen hallitus on osallistunut tai joissa Suomi on ollut osapuolena. Tämän jälkeen käsitellään eräitä esimerkkejä valvonta-asioista.

Tuomioistuinasiat

Ennakkoratkaisupyyntöistä voidaan mainita ensinnäkin asia C-470/03, *A.G.M.-COS.MET s.r.l.* Asiassa nousi esiin kysymyksiä muun muassa siitä, missä määrin virkamiehen toiminta voidaan pitää jäsenvaltion toimintana, jäsenvaltion yhteisön oikeuteen perustuvan korvausvastuun edellytyksistä sekä Suomen vahingonkorvauslain yhteisön oikeuden mukaisuudesta. Se esitellään sivulla 4.

Myös asiat C-438/05, *International Transport Workers' Federation ja Finnish Seamen's Union vastaan Viking Line ABP ja OÜ Viking Line Eesti* (ns. Viking Line -tapaus) ja C-341/05, *Laval un Partneri Ltd vastaan Svenska Byggnadsarbetareförbundet, Svenska Byggnadsarbetareförbundets avdelning 1, Byggettan ja Svenska Elektrikerförbundet* ovat periaatteellisesti erityisen merkittäviä. Niissä on kysymys muun muassa siitä, mikä on yhtäältä EY:n perustamissopimuksen määräysten mukaisten vapaiden liikkuvuuksien ja toisaalta työtaisteluoikeutta koskevan perusoikeuden välinen suhde. Asia C-438/05 on merkityksellinen myös Suomen työtaisteluoikeuden sisällön ja laajuuden yhteisön oikeuden mukaisuuden kannalta. Nämä ennakkoratkaisupyyntö esitellään sivuilla 9 ja 8.

Merkittäviä ennakkoratkaisupyyntöjä ovat lisäksi yhdistetyt asiat C-338/04, C-359/04 ja C-360/04, *Rikosoikeudenkäynti vastaan Massimiliano Placanica, Christian Palazzese ja Angelo Sorricchio* sekä edelleen vireillä olevat yhdistetyt asiat C-316/07, C-358/07, C-359/07, C-360/07, C-409/07 ja C-410/07, *Markus Stoß ym.* Ennakkoratkaisupyyntö koskevat jäsenvaltion vedonlyöntitoiminnalle asettamien rajoitusten sijoittautumisvapautta ja palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten mukaisuutta. Monet jäsenvaltiot, kuten Suomi, rajoittavat eri tavoin arpajais- ja rahapelitoimintaa, joten tuomioistuimen asioissa antamalla ratkaisulla voi olla merkitystä sen arvioimisessa, ovatko jäsenvaltioiden toteuttamat rajoitukset yhteisön oikeuden mukaisia. Asiat esitellään sivuilla 5 ja 22.

Kanteista, joissa Suomi on osapuolena, voidaan mainita ensinnäkin asia C-54/05, *komissio vastaan Suomi*, jonka kohteena oli Suomen siirtolupajärjestelmä. Sen mukaan toisessa jäsenvaltiossa laillisesti käytetyiltä ja rekisteröidyiltä ajoneuvoilta edellytettiin siirtolupaa. Kysymys oli siitä, rajoittiko Suomen siirtolupaa koskeva lainsäädäntö tavaroiden vapaata liikkuvuutta EY 28 ja EY 30 artiklan vastaisesti. Asia esitellään sivulla 25.

Julkisuudessa laajasti esillä olleessa asiassa C-342/05, *komissio vastaan Suomi* oli kysymys siitä, täyttääkö Suomen sudenmetsästyksen annettavien pyyntilupien myöntämiskäytäntö luontodirektiivissä 92/43/ETY määritellyt edellytykset. Asia esitellään sivulla 25.

Vireillä oleva asia C-118/07, *komissio vastaan Suomi* on paitsi Suomen kannalta, myös yleisesti merkittävä. Asiassa on kysymys yhtäältä Suomen ennen EU-jäsenyyttä eräiden EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa tekemien investointisuojausopimusten tiettyjen määräysten yhteisön oikeuden mukaisuudesta ja siitä, onko Suomen ryhdyttävä toimenpiteisiin kyseisten sopimusmääräysten muuttamiseksi. Myös monilla muilla yhteisön jäsenvaltioilla on vastaavia sopimuksia, joihin sisältyy nyt esillä olevan kaltaisia määräyksiä. Asia esitellään sivulla 27.

Viimeiseksi voidaan mainita asia yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsitelty asia T-230/04, *Suomi vastaan komissio*. Kysymys oli Suomen kanteesta komission tekemän rahoitusoikaisupäätöksen kumoamiseksi. Asia esitellään sivulla 28.

Väliintuloasioista voidaan mainita ensinnäkin asia C-299/05, *komissio vastaan parlamentti ja neuvosto*. Kysymys oli asiallisesti siitä, ovatko Suomen lapsenhoitotuki sekä eräät Ruotsin ja Iso-Britannian etuudet sellaisia yhteisön sosiaaliturva-asetuksen (ETY) N:o 1408/71 mukaisia maksuihin perustumattomia erityisetuksia, joiden maksaminen saadaan rajoittaa maassa asuviin edunsaajiin vai asetuksessa tarkoitettuja sosiaaliturvaetuksia, jotka on maksettava myös muussa jäsenvaltiossa asuville saajille. Asia esitellään sivulla 34.

Periaatteellisesti merkittäviä ovat toimivallanjakoa yhteisön ja jäsenvaltioiden välillä koskevat asiat C-440/05, *komissio vastaan neuvosto* ja edelleen vireillä oleva C-13/07, *komissio vastaan neuvosto*. Ensimmäisessä asiassa on kysymys toimivallanjaosta rikosoikeuden ja toisessa kauppapolitiikan alalla. Asiat esitellään sivuilla 35 ja 38.

Myös asiassa C-64/05 P, *Ruotsi vastaan komissio ym.* oli esillä periaatteellisesti merkittävä kysymys yhteisön avoimuusasetuksen (EY) N:o 1049/2001 tulkinnasta siltä osin, onko jäsenvaltiolla ehdoton oikeus kieltää kyseisestä peräisin olevan, yhteisön toimielimen hallussa olevan asiakirjan luovuttaminen. Se esitellään sivulla 33.

Valvonta-asiat

Virallisessa huomautuksessa 2006/2563 oli kyse siitä, voidaanko Suomen lainsäädännön mukainen autovero lukea arvonnäköveron perusteeseen nykyiseen tapaan vai onko tämä arvonnäköverodirektiivin 2006/112/EY vastaista. Asialla on merkitystä Suomen autoverojärjestelmän yhteisön oikeuden mukaisuuden kannalta. Asia esitellään sivulla 42.

Perusteltu lausunto 2004/4062 koski sitä, ovatko eräiden Suomen arpajaislain säännösten muodostamat urheiluväilytoimintapalvelujen tarjoamisen rajoitukset palvelujen tarjoamisen vapautta koskevan EY 49 artiklan mukaisia. Asia on ollut eri tavoin esillä julkisuudessa ja se on myös periaatteellisesti merkittävä. Asia esitellään sivulla 48.

Virallinen huomautus ja perusteltu lausunto 2000/5042 koskivat Ahvenanmaalla sallittua nuuskan myyntiä koskevassa asiassa C-343/05 annetun tuomion täytäntöönpanoa. Kysymys oli virallisen huomautuksen osalta siitä, ettei komissio ollut saanut tietoja tuomion täytäntöönpanemiseksi tehdyistä toimenpiteistä. Perustellussa lausunnossa oli puolestaan kysymys siitä, ovatko eräät Suomen viralliseen huomautukseen annetussa vastauksessa ilmoitetut, tuomion jälkeen tehdyt muutokset Ahvenanmaan maakunnan tupakkalakiin riittäviä toimenpiteitä tuomion täytäntöönpanemiseksi. Mikäli komissio nostaisi asiasta kanteen, jonka yhteisöjen tuomioistuin hyväksyisi, voisi Suomi joutua suorittamaan kiinteämääräistä hyvitystä ja/tai uhkasakkoa. Asiat esitellään sivuilla 46 ja 51.

SISÄLLYS

1	YLEISTÄ	1
2	TUOMIOISTUINASIAT	3
2.1	ENNAKKORATKAISUASIAT	3
2.1.1	Tuomiot.....	4
2.1.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	16
2.1.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	19
2.2	SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET.....	24
2.2.1	Tuomiot.....	24
2.2.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	27
2.3	SUOMEN NOSTAMAT KANTEET.....	28
2.4	VALITUSASIAT	29
2.4.1	Tuomiot.....	29
2.4.2	Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset	30
2.4.3	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	30
2.5	VÄLIINTULOT	30
2.5.1	Tuomiot.....	31
2.5.2	Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat.....	35
3	VALVONTAMENETTELYT.....	40
3.1	EY 226 ARTIKLAN MUKAISET VIRALLISET HUOMAUTUKSET	40
3.2	EY 226 ARTIKLAN MUKAISET TÄYDENTÄVÄT VIRALLISET HUOMAUTUKSET	45
3.3	EY 228 ARTIKLAN MUKAISET VIRALLISET HUOMAUTUKSET	46
3.4	EY 226 ARTIKLAN MUKAISET PERUSTELLUT LAUSUNNOT.....	46
3.5	EY 228 ARTIKLAN MUKAISET PERUSTELLUT LAUSUNNOT.....	50
4	VALTIONTUET.....	51
5	EFTA-TUOMIOISTUINASIAT	53
6	NOTIFIKAATIOT.....	53

1 YLEISTÄ

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin¹ tulkitsee ja kehittää yhteisön oikeusjärjestelmää merkittävällä tavalla. Myös tuomioistuimen rooli yhteisön oikeuden yhtenäisyyden takaajana on merkittävä laajentuneessa unionissa. Jäsenvaltion osallistuminen tuomioistuimessa vireillä oleviin prosesseihin myös niissä asioissa, joissa jäsenvaltio ei ole asianosainen, mahdollistaa aktiivisen vaikuttamisen tuomioistuinasioissa.

Tämän kertomuksen tarkoituksena on tehdä selkoa Suomen hallituksen toimista yhteisöjen tuomioistuimissa vireillä olevissa asioissa. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevien asioiden lisäksi tässä kertomuksessa käydään läpi ne valvontamenettelyt, jotka komissio on kertomuskauden aikana käynnistänyt tai joita se on jatkanut perustellulla lausunnolla. Osa valvontamenettelyistä on johtanut tarpeeseen muuttaa Suomen lainsäädäntöä tai täällä noudatettua käytäntöä. Lisäksi kertomuksessa tuodaan esiin valtioneuvostoa koskevat tutkintamenettelyt sekä EFTA-tuomioistuimessa vireillä olevat asiat, joihin Suomi on osallistunut.

Seuraavassa esitellään pääpiirteissään ensinnäkin ne yhteisön tuomioistuimessa käsiteltävät kolme yleisintä asiatyyppeä, joihin kuuluvien asioiden käsittelyyn Suomen hallitus on toimintakertomuskautena osallistunut. Toiseksi esitellään pääpiirteissään komission valvontamenettely.

Yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltävät asiat

Ennakkoratkaisuasioissa on kysymys siitä, että jonkin jäsenvaltion tuomioistuin katsoo, että tässä tuomioistuimessa vireillä olevan asian ratkaiseminen edellyttää kannanottoa yhteisöjen tuomioistuimelta. Tämä kannanotto voi EY 234 artiklan mukaan koskea erityisesti EY:n perustamissopimuksen tulkintaa ja yhteisön toimielimen säädöksen tulkintaa tai pätevyyttä. Näin ollen esimerkiksi direktiivin tulkintaa tai pätevyyttä koskeva kysymys voidaan ratkaista ennakkoratkaisuasiassa. Muun muassa kaikilla jäsenvaltioilla on oikeus esittää asiassa kirjallisia huomautuksia ja suullisia huomautuksia, mikäli suullinen käsittely asiassa järjestetään. Ennakkoratkaisuasioissa annetut ratkaisut voivat käytännössä johtaa siihen, että kansallinen lainsäädäntö tai menettely todetaan yhteisön oikeuden vastaiseksi.

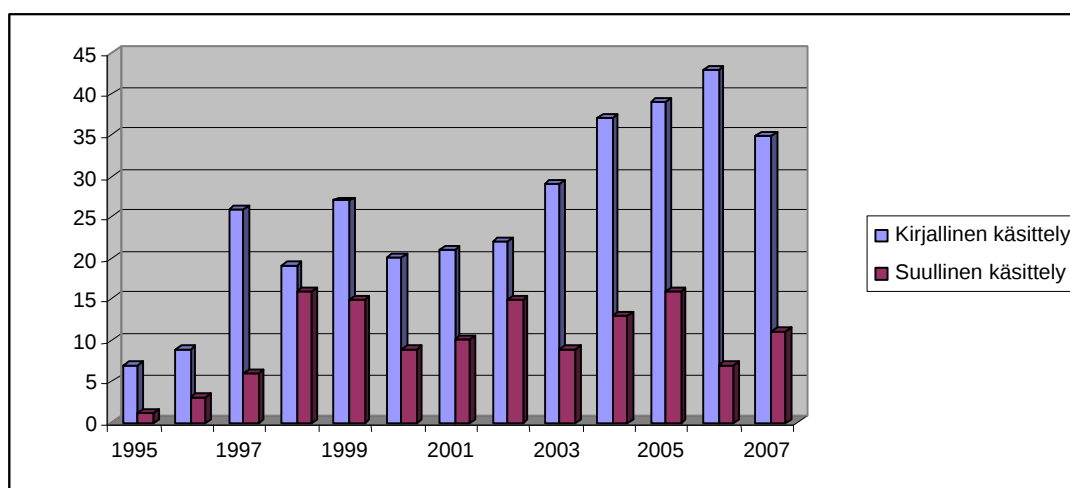
Kanteet, joissa Suomi on osapuolena ovat toimintakertomuskautena olleet pääasiallisesti komission nostamia EY 226 artiklassa tarkoitettuja kanteita, joissa komissio vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Suomi rikkonut jäsenyysvelvoitteitaan. Tällöin on usein kysymys siitä, että Suomen lainsäädäntö tai esimerkiksi Suomen viranomaisen menettely ei komission mukaan ole EY:n perustamissopimuksen tai yhteisön toimielinten antamien säädösten mukaista. Kanteen nostamista edeltää komission valvontamenettely, jota kuvataan jäljempänä. Mikäli yhteisöjen tuomioistuin tuomiossaan hyväksyy komission kanteen, on jäsenvaltion toteutettava tarvittavat toimenpiteet kyseisen tuomion noudattamiseksi, toisin sanoen esimerkiksi muuttaa lainsäädäntöään tai viranomaiskäytäntöään.

Valitusasioissa on kysymys yleensä yhteisöjen tuomioistuimeen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisusta tehdystä valituksista. Valittajina voivat olla asian kokonaan tai osittain hävinneet osapuolet ja eräin edellytyksin myös muut tahot. Valitus voi koskea vain oikeuskysymyksiä.

¹ Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen muodostavat Euroopan yhteisöjen tuomioistuin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ja virkamiestuomioistuin.

Väliintuloasioissa on kysymys kanteesta, jonka osapuolina ovat muut tahot kuin väliintulija. Kysymyksessä voi olla esimerkiksi komission edellä kuvattu EY 226 artiklan mukainen kanne muuta jäsenvaltiota kuin Suomea vastaan tai yhteisön toimielimen toista toimielintä vastaan nostama kanne. Muun muassa kaikki jäsenvaltiot voivat olla väliintulijoina yhteisöjen tuomioistuimessa vireillä olevissa asioissa. Väliintulo tehdään jommankumman osapuolen tueksi ja väliintulokirjelmässä saadaan esittää vain kyseisen osapuolen vaatimuksia tukevia vaatimuksia. Usein väliintulo tehdään jonkin jäsenvaltion lainsäädännössä omaksutun yhteisön oikeuden tulkinnan tukemiseksi tilanteessa, jossa Suomen lainsäädäntö on samankaltainen kuin kyseisen jäsenvaltion riidanalainen lainsäädäntö. Väliintuloasiassa annettavalla tuomiolla voi olla tällöin merkitystä myös Suomen lainsäädännön yhteisön oikeuden mukaisuuden kannalta. Muiden osapuolten välisessä kanteessa voi olla kyse myös periaatteellisesti merkittävä kysymys, johon Suomen hallitus haluaa ottaa kantaa ja tukea yhteisön oikeuden tiettyä tulkintaa.

Oheisesta taulukosta ilmenee Suomen osallistuminen tuomioistuinasioihin Suomen EU-jäsenyyden alusta vuoteen 2007 saakka. Kertomuskautena Suomi osallistui usean Suomen kannalta erittäin merkittävän asian käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimissa. Myös asioiden lukumäärän valossa Suomen osallistuminen oli aktiivista.

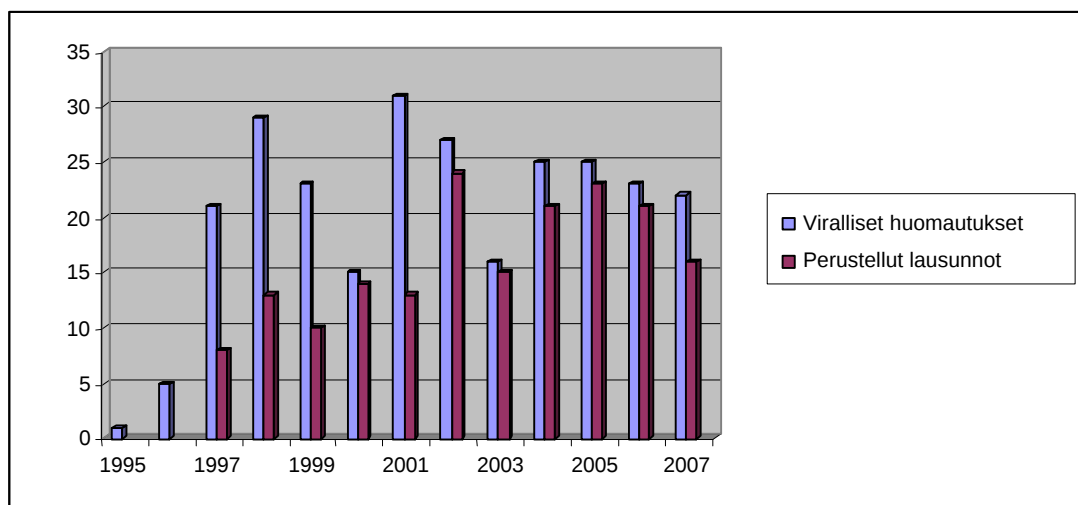

Komission valvontamenettely

EY 211 artiklan mukaan komission tehtävänä on huolehtia siitä, että perustamissopimuksen määräyksiä sekä johdetun oikeuden säännöksiä noudatetaan. Komissio voi käynnistää jäsenvaltiota vastaan edellä kanteita koskevassa osassa mainitun valvontamenettelyn, kun se katsoo, että jäsenvaltio on rikkonut jäsenyyssoveltoitteitaan. Kyseisestä valvontamenettelystä määrätään EY 226 artiklassa. Sen mukaan komission on ensinnä annettava jäsenvaltiolle tilaisuus esittää huomautuksensa. Tätä koskevaa komission kirjettä kutsutaan viralliseksi huomautukseksi. Seuraavaksi komissio antaa yleensä EY 226 artiklassa mainitun perustellun lausunnon, mikäli se ei ole tyytyväinen jäsenvaltion viralliseen huomautukseen antamaan vastaukseen. Mikäli komissio ei ole tyytyväinen perusteltuun lausuntoon annettuun vastaukseenkaan, komissio voi nostaa edellä kuvatun EY 226 artiklassa tarkoitetun kanteen yhteisöjen tuomioistuimessa (ks. kanteista edellinen jakso).

Komissio voi käynnistää valvontamenettelyn myös EY 228 artiklan nojalla. Tällöin on kysymys siitä, että yhteisöjen tuomioistuin on jo antanut EY 226 artiklan nojalla tuomion, mutta jäsenvaltio ei komission mukaan ole toteuttanut tarvittavia toimia tuomion täytäntöönpanemiseksi. Menettelyn kulku on samanlainen kuin edellä kuvatussa EY 226 artiklan mukaisessa menettelyssä.

Kuten seuraavasta taulukosta ilmenee, valvonta-asioita oli kertomuskautena runsaasti. Perusteltujen lausuntojen ja kanteiden määrä väheni jonkin verran verrattuna vuosiin 2004–2006. Asioiden määrän väheneminen johtuu siitä, että puhtaasti direktiivin täytäntöönpanoa koskevia perusteltuja lausuntoja ja kanteita oli edellisiä vuosia vähemmän.

* * *

Suomen asiamiehenä yhteisöjen tuomioistuimessa on toiminut EU-tuomioistuinasioden johtaja Alice Guimaraes-Purokoski sijaisenaan lainsäädäntöneuvos Joni Heliskoski sekä lainsäädäntöneuvos Johanna Himmanen. Tuomioistuin- ja valvonta-asioita koskevat Suomen kannat on käsitelty EU-asioiden komiteassa, sen alaisissa jaostoissa ja EU-ministerivaliokunnassa. Suomen hallituksen kannanotot on valmisteltu ulkoasianministeriön johdolla toimivissa eri ministeriöiden edustajista koostuvissa työryhmissä.

Jäljempänä on lyhyesti selostettu kertomuskautena esillä olleet tuomioistuin- ja valvonta-asiat sekä Suomea koskevat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset. Uusimmat tuomiot ja julkisasiamiesten ratkaisuehdotukset ovat nähtävissä internet-osoitteessa <http://curia.europa.eu/fi/content/juris/index.htm>.

2 TUOMIOISTUINASIAT

2.1 ENNAKKORATKAISUASIAT

Seuraavassa esitellään ensin ne EY 234 artiklaan perustuvat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn yhteisöjen tuomioistuimessa Suomi on aikaisemmin osallistunut ja joissa on annettu tuomio tai määräys (2.1.1 jakso) tai julkisasiamiehen ratkaisuehdotus (2.1.2 jakso) kertomuskautena. Tämän jälkeen käydään läpi ne vireillä olevat ennakkoratkaisuasiat, joiden käsittelyyn Suomi on kertomuskautena osallistunut esittämällä kirjallisia tai suullisia huomautuksia (2.1.3 jakso).

2.1.1 Tuomiot

1. Asia C-470/03, A.G.M.-COS.MET s.r.l.

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 28 ja EY 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Konedirektiivi 98/37/EY – Jäsenvaltion vahingonkorvausvastuu – Kansallisen vahingonkorvauslain edellytykset

Asian käsittely: Tampereen käräjäoikeudessa vireillä olevassa asiassa yhtiö, joka valmistaa ja markkinoi autonostimia, vaatii vahingonkorvausta valtiolta ja eräältä valtion virkamieheltä virkamiehen julkisesta menettelystä aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta. Käräjäoikeus kysyi, voidaanko nostinta pitää konedirektiivin turvallisuusvaatimusten vastaisena, kun laitteen kuormituslaskelmia ei ole tehty standardin mukaisesti epäedullisimmalle kuormitusasennolle. Lisäksi se kysyi, voiko yksittäisen virkamiehen julkinen esiintyminen muodostaa EY 28 ja 30 artiklan vastaisen esteen tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle ja synnyttääkö tämä vahingonkorvausvastuun valtiolle tai ko. virkamiehelle.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (26.3.2004 ja 27.11.2005) katsottiin, että konetta ei voida pitää konedirektiivin olennaisten turvallisuusvaatimusten vastaisena ainoastaan sillä perusteella, että konedirektiivissä olevaa standardia ei ole noudatettu. Tavaroiden vapaan liikkuvuuden osalta puolestaan ratkaisevaa on valtion menettely kokonaisuudessaan. Yhteisön oikeuden mukainen vastuu kohdistuu jäsenvaltioon, eikä yhteisön oikeudesta voida johtaa yksittäisen virkamiehen vahingonkorvausvastuuta. Suomen lainsäädäntö täyttää tältä osin yhteisön oikeuden asettamat vaatimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* antoi asiassa ratkaisuehdotuksensa 17.11.2005.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuim* katsoi 17.4.2007 antamassaan tuomiossa, että lausumat, joiden muodon ja olosuhteiden johdosta niiden vastaanottajille syntyy vaikutelma siitä, että kyse on valtion virallisista kannanotoista eikä virkamiehen yksityisistä näkemyksistä, luetaan valtion syyksi. Jos virkamiehen lausumat, joissa konedirektiivin mukaiseksi varmennettu kone kuvaillaan konetta koskevan yhdenmukaistetun standardin vastaiseksi ja vaaralliseksi, voidaan lukea valtion syyksi, lausumat merkitsevät konedirektiivin rikkomista. Rikkominen ei voi olla oikeutettua terveyden suojelun tai virkamiesten sananvapauden nojalla. Valtion syyksi luettavista jäsenvaltion virkamiehen lausumista johtuvasta konedirektiivin noudattamatta jättämisestä voi seurata korvausvastuu valtiolle. Yhteisön oikeuden vastaista ei ole, että virkamiehen voidaan jäsenvaltion lisäksi katsoa olevan korvausvastuussa rikkomisesta, mutta yhteisön oikeudessa ei edellytetä tätä.

2. Asia C-170/04, Klas Rosengren ym. vastaan Riksåklagaren

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 28 ja EY 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – EY 31 artikla (valtion kaupalliset monopolit) – Alkoholin vähittäismyyntimonopoli – Yksityishenkilöitä koskeva alkoholijuomien tuontikielto

Asian käsittely: Ruotsalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koski Ruotsissa voimassa olevaa alkoholijuomien tuontikieltoa. Ruotsin lainsäädännön mukaan yksityishenkilö ei saa tuoda maahan alkoholijuomia muutoin kuin kuljettamalla niitä matkustajana. Tuomioistuim kysyi, onko asiaa arvioitava tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 28 ja 30 artiklan vai valtion kaupallisia monopoleja koskevan EY 31 artiklan valossa, ja ovatko näiden artikloiden säännökset esteenä tuontikiellolle.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (15.7.2004) vastattiin ainoastaan kysymykseen siitä, minkä perustamissopimuksen artiklan valossa tuontikieltoa on arvioitava. *Suomen* huomautuksissa todettiin, että tuontikieltoa on arvioitava EY 31 artiklan valossa, koska esillä olevassa lainsäädännössä on kyse vähittäismyyntimonopolin olemassaolosta ja toimintaa koskevista oikeussäännöistä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Tizzano* katsoi 30.3.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa *Suomen* kannan mukaisesti, että tuontikieltoa on arvioitava EY 31 artiklan perusteella. *Julkisasiamies* katsoi myös, että tätä artiklaa oli rikottu.

Julkisasiamiehen antaman ratkaisuehdotuksen jälkeen yhteisöjen tuomioistuin päätti siirtää asian suuren jaoston käsiteltäväksi ja avasi suullisen käsittelyn uudelleen.

Suomen esittämissä suullisissa huomautuksissa (19.9.2006) toistettiin asian kirjallisessa vaiheessa esitetty kanta.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mengozzin* 30.11.2006 antama ratkaisuehdotus oli *Suomen* kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 5.6.2007 antamassaan tuomiossa *Suomen* kannan vastaisesti, että tuontikieltoa on arvioitava EY 28 artiklan valossa. Tuontikielto on tavaroiden vapaan liikkuvuuden rajoitus eikä sitä voida pitää EY 30 artiklan nojalla oikeutettuna ihmisten terveyden ja elämän suojelemiseksi.

3. Yhdistetyt asiat C-338/04, *Placanica*, C-359/04, *Palazzese* ja C-360/04, *Sorricchio*

Ennakkoratkaisupyyntö: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Vedonlyöntitoiminnan harjoittamista rajoittava lainsäädäntö

Asian käsittely: Italianlaisten tuomioistuinten esittämät ennakkoratkaisupyyntö koskivat Italian lainsäädäntöä, jonka mukaan vedonlyöntiin liittyvän toiminnan harjoittaminen ilman toimilupaa on kiellettyä. Tuomioistuimet halusivat tietää, onko kyseinen lainsäädäntö perustamissopimuksen määräysten mukainen.

Suomi katsoi asiassa C-338/04 *Placanica* tekemissään kirjallisissa huomautuksissaan (3.12.2004) ensisijaisesti, että ennakkoratkaisupyyntö on jätettävä tutkimatta, koska yhteisöjen tuomioistuin on jo aiemmin vastannut samaa kysymystä koskevaan italialaiseen ennakkoratkaisupyyntöön. Toissijaisesti *Suomi* katsoi, että jäsenvaltiot voivat rajoittaa pelitoiminnan harjoittamista silloin, kun rajoitukset ovat yleisen edun kannalta perusteltuja sekä suhteellisia ja syrjimättömiä. Näiden kriteerien täyttymistä arvioitaessa on tarkasteltava mm., onko järjestelmä omiaan rajoittamaan pelaamista ja kanavoimaan sitä laillisiin peleihin, miten pelaamisen valvonta ja toimilupajärjestelmä on organisoitu, ja yllyttääkö järjestelmä pelitoiminnan järjestäjiä keskinäiseen kilpailuun.

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti yhdisti asiat C-338/04, C-359/04 ja C-360/04 27.1.2007 antamallaan määräyksellä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomer* katsoi 16.5.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan, että Italian lainsäädäntö oli EY 43 ja EY 49 artiklan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 6.3.2007 antamassaan tuomiossa, että kansallinen lainsäädäntö, jossa kielletään muun muassa urheilutapahtumiin liittyvien vetojen keräämis-, hyväksymis-, kirjaamis- ja välitystoiminnan harjoittaminen ilman asianomaisen jäsenvaltion myöntämää toimilupaa tai sen

poliisin myöntämää lupaa, rajoittaa sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta. Kansallisten tuomioistuinten on selvitettävä, vastaako kansallinen lainsäädäntö, sikäli kuin siinä rajoitetaan rahapelialan toimijoiden määrää, todella tavoitteeseen estää tämän alan toiminnan hyväksikäyttö rikollisiin tai vilpillisiin päämääriin. Kansallinen lainsäädäntö on EY 43 ja EY 49 artiklan vastainen siltä osin kuin sillä suljetaan rahapelialalta sellaiset toimijat, jotka ovat pääomayhtiöitä, joiden osakkeet on noteerattu säännellyillä markkinoilla.

4. Asia C-202/05, *Yissum Research and Development Company*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Asetus (ETY) N:o 1768/92 lääkkeiden lisäsuojatodistuksista – Käsitteen "lääkkeen vaikuttavan aineen yhdistelmä" tulkinta

Asian käsittely: Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin kysyi ensinnä, mitä asetuksessa tarkoitetaan "tuotteella" tilanteessa, jossa peruspatentilla suojataan vaikuttavan aineen toista lääketieteellistä käyttöä. Toiseksi tuomioistuin kysyi, voidaanko lääkkeelle myöntää lisäsuojatodistus, kun lääkkeen toisella ainesosalla ei ole yksinään lääketieteellistä vaikutusta, mutta se mahdollistaa sellaisen muodon, joka tehostaa lääkkeen vaikutusta.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (10.8.2005) toiseen kysymykseen myöntävästi. Edellytyksenä lisäsuojatodistuksen myöntämiselle on kuitenkin, että ainesosan, jolla ei ole lääkkeellistä vaikutusta, on muutettava oleellisesti lääketieteellisesti vaikuttavan aineosan tehovaikutusta. Ainesosan on oltava välttämätön lääketieteellisesti vaikuttavan ainesosan toiminnan kannalta. Ensimmäiseen kysymykseen *Suomi* ei ottanut kantaa.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuin* vastasi 17.4.2007 antamassaan määräyksessä ainoastaan ensimmäiseen kysymykseen. Tuomioistuin katsoi, että siinä tapauksessa, että peruspatentilla suojataan vaikuttavan aineen toista lääkinnällistä käyttöä, kyseinen käyttö ei ole tuotteen määritelmän olennainen osatekijä.

5. Asia C-231/05, *Oy AA*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Konserniavustuslaki – Kotimaisuusvaatimus – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Emo-tytäryhtiödirektiivi 90/435/ETY

Asian käsittely: Suomen KHO halusi tietää, onko Suomen konserniavustusjärjestelmä sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden vastainen. Konserniavustuksen vähennyskelpoisuuden edellytyksenä verotuksessa on, että sekä konserniavustuksen antaja että sen saaja ovat kotimaisia yhtiöitä.

Suomi vastasi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (6.9.2005 ja 16.5.2006) kysymykseen kieltävästi. Järjestelmä on välttämätön verotuksen johdonmukaisuuden takaamiseksi. Järjestelmä perustuu symmetriaperiaatteelle, jonka mukaan avustus on sen antajan verotuksessa vähennyskelpoinen meno ja saajan verotuksessa verotettava tulo. Avustuksen salliminen rajat ylittävissä tilanteissa mahdollistaisi avoimen voitonsiirron yhtiöiden välillä ilman, että tulo tulisi välttämättä verotettavaksi missään jäsenvaltiossa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 12.9.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 18.7.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että Suomen konserniavustusjärjestelmän kaltainen järjestelmä ei ole ristiriidassa sijoittautumisvapauden kanssa.

6. Asia C-265/05, *Naranjo*

Kanteen kohde: Maksuihin perustumaton erityisetuus – Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin tiedusteli, kuuluuko Ranskan kansallisen avustusrahaston tietyin ehdoin myöntämä lisäavustus niihin sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettuihin maksuihin perustumattomiin etuuksiin, joiden maksaminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (10.10.2005) ensisijaisesti, että ennakkoratkaisupyyntö ei täytä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä ennakkoratkaisupyyntöön tutkittavaksi ottamiselle asetettuja edellytyksiä. Toissijaisesti *Suomi* toi esiin seikkoja, jotka on huomioitava arvioitaessa, onko etuus luonteeltaan ns. maksuihin perustumaton erityisetuus.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoed* katsoi 13.7.2006 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että Ranskan lainsäädännön mukainen lisäavustus on sosiaaliturva-asetuksessa tarkoitettu maksuihin perustumaton erityisetuus.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 16.1.2007 antamassaan tuomiossa, että lisäavustuksen kaltaisessa etuudessa on kyse erityisetuudesta. Lisäavustuksen rahoitustavan tarkastelu osoittaa, että yleisen sosiaalimaksun ja kyseisen etuuden välillä ei ole riittävällä tavalla yksilöitävissä olevaa yhteyttä, mikä johtaa siihen päätelmään, että lisäavustus on luonteeltaan maksuihin perustumaton. Ennakkoratkaisupyyntöön esittäneen tuomioistuimen asiana on kuitenkin tutkia tuomiossa mainittujen seikkojen paikkansapitävyys, jotta se voi pätevällä tavalla todeta, onko kyseinen etuus maksuihin perustuva vai maksuihin perustumaton.

7. Asia C-289/05, *Länsstyrelsen i Norrbottens län vastaan Lapin liitto*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: Yleiskustannusten korvattavuus - Tukikelpoisuuden edellytykset - Asetus (EY) N:o 1685/2000

Asian käsittely: Rovaniemen hallinto-oikeus on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöön rakennerahastoja koskevan asetuksen liitteessä olevan 1.8 kohdan tulkinnasta. Ennakkoratkaisupyyntö koskee niitä tukikelpoisuuden edellytyksiä, joiden perusteella yleiskustannuksiksi katsottavat kustannukset voidaan korvata osana tiettyyn projektiin liittyviä kustannuksia.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (1.2.2006), että hakijan on osoitettava tuetun projektin vaikutus menoihin oikeudenmukaisella ja tasapuolisella tavalla. Yleiskustannuksia voidaan ottaa huomioon vain siltä osin, kun voidaan luotettavasti osoittaa, miltä osin organisaation resursseja on kulunut projektin toteuttamiseen.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 14.9.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 8.3.2007 antamassaan tuomiossa, että laskentamenetelmä, jota sovelletaan yleiskustannusten määrittämiseksi tukikelpoisiksi menoiksi, ei ole ristiriidassa 1.8 kohdan kanssa vain siksi, että kyseinen laskentamenetelmä perustuu prosenttiosuuteen tai suhteelliseen osaan esimerkiksi palkkakustannuksista tai työajasta. Yleiskustannusten, kuten palkka- ja

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehty puitepäätos 2002/584/YOS - Puitepäätöksen pätevyys - Kaksoisrangaistavuus

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (21.11.2005) kysymyksiin myöntävästi. Puitepäätöksellä lähennetään luovuttamisen menettelyllisiä säännöksiä sekä luovuttamisen aineellisia edellytyksiä. Kaksoisrangaistavuuden poistaminen tiettyjen rikosten osalta ei myöskään ole ristiriidassa perusoikeuksien ja -periaatteiden kanssa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomerin* 12.9.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: Yhteisöjen tuomioistuin katsoi 3.5.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, ettei asiassa ollut esitetty sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat puitepäättöksen pätevyyteen.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: EY 12 artikla (syrjinnän kieltö) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi 96/71/EY – Perusoikeudet – Työtaistelutoimenpiteet – Työehtosopimukset

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin kysyi, rajoittaako EY 12 ja EY 49 artikla sekä direktiivi 96/71/EY ammattiliittojen mahdollisuutta ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin painostaakseen ulkomaisen palvelun tarjoajan solmimaan Ruotsissa tehtävää työtä koskevan ruotsalaisen työehtosopimuksen.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (31.1.2006 ja 9.1.2007), että EY:n perustamissopimuksen takaamien vapaan liikkuvuuden perusvapauksien lisäksi myös klassiset perusoikeudet, mukaan lukien oikeus ryhtyä työtaistelutoimenpiteisiin, nauttivat yhteisön oikeuden mukaista suojaa. Asiasta C-112/00 *Schmidberger* seuraa, että työtaisteluoikeuden käyttämisestä aiheutuvat mahdolliset epäedulliset seuraukset palvelujen vapaalle liikkuvuudelle voidaan periaatteessa hyväksyä, jos työtaistelutoimenpiteen olennaisena päämääränä on käyttää tätä oikeutta kansallisessa laissa sallitulla tavalla.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 23.5.2007 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 18.12.2007 antamassaan tuomiossa, että EY 49 artikla ja direktiivi 96/71/EY estävät sen, että jäsenvaltiossa, jossa kyseisen direktiivissä tarkoitettuja seikkoja koskevat työehdot ja -olot on vahvistettu laissa, ammattiliitto voi pyrkiä pääasiassa kyseessä olevan kaltaisella rakennustyömailla koskevalla saarrolla toteutetuun työtaistelutoimin painostamaan toiseen jäsenvaltioon sijoittautunutta palvelujen tarjoajaa aloittamaan sen kanssa neuvottelut palkoista, jotka lähetetyille työntekijöille on maksettava, ja liittymään työehtosopimukseen, jonka joissakin lausekkeissa vahvistetaan tiettyjen mainittujen seikkojen osalta ehdot, jotka ovat suotuisampia kuin merkityksellisistä laeista ilmenevät ehdot, kun taas muut lausekkeet koskevat seikkoja, joista direktiivissä 96/71/EY ei ole kyse. EY 49 ja EY 50 artikla estävät niin ikään sen, että jäsenvaltiossa ammattiliitoille asetettu kielto ryhtyä työtaistelutoimeen toisten osapuolten välillä tehdyn työehtosopimuksen kumoamiseksi tai muuttamiseksi edellyttää sitä, että toimi koskee sellaisia työehtoja ja -oloja, joihin kansallista lakia sovelletaan suoraan.

10. Asia C-432/05, *Unibet*

Ennakkoratkaisupyyntö *Ennakkoratkaisupyyntö* **kohde:** Tehokkaan oikeussuojan periaate - Vahvistuskanne kansallisen säännöksen toteutukseksi EY 49 artiklan (palvelujen vapaa liikkuvuus) vastaiseksi - Väliaikainen oikeussuoja

Asian käsittely: Ruotsalainen tuomioistuin tiedusteli, edellyttääkö tehokkaan oikeussuojan periaate, että yksityisen oikeussubjektin on saatava ajaa vahvistuskannetta sen vahvistamiseksi, että tietyt kansallisen lain säännökset ovat EY 49 artiklan vastaisia, vaikka kansallinen järjestelmä ei tällaista kannetyyppiä tunne. Lisäksi tuomioistuin kysyi, onko kansallisen oikeusjärjestyksen tarjottava tilanteessa myös väliaikaista oikeussuojaa.

Suomen esittämissä kirjallisissa huomautuksissa (27.3.2006) katsottiin, ettei yhteisön oikeus edellytä, että olisi saatava ajaa kannetta sen vahvistamiseksi, että tietyt kansalliset säännökset ovat ristiriidassa EY 49 artiklan kanssa, kun väitettyyn ristiriitaan voidaan muilla keinoilla tehokkaasti vedota. Yhteisön oikeus ei myöskään edellytä, että sellaista vaatimusta varten pitäisi antaa väliaikaista oikeussuojaa, jota koskevaa pääasiakannetta ei voida ajaa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpstonin* 30.11.2006 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen linjan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 13.3.2007 antamassaan tuomiossa, että mikäli kansallisten säännösten yhteensopivuus EY 49 artiklan kanssa voidaan arvioida muiden tehokkaiden oikeussuojakeinojen avulla, tehokkaan oikeussuojan periaate ei edellytä mahdollisuutta nostaa itsenäistä kannetta. Periaate edellyttää, että jäsenvaltion oikeusjärjestyksessä voidaan määrätä turvaamistoimista, jos se on tarpeen myöhemmän tuomioistuinratkaisun täyden tehokkuuden turvaamiseksi. Tuomio oli osin Suomen kannan mukainen.

11. Asia C-438/05, *The International Transport Workers' Federation and the Finnish Seamen's Union*

Ennakkoratkaisupyyntö *Ennakkoratkaisupyyntö* **kohde:** EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 49 artikla (palvelujen vapaa liikkuvuus) – Asetus (ETY) N:o 4055/86 meriliikennepalveluista – Perusoikeudet – Työtaistelutoimenpiteet – Laivan ulosliputuksen vaikutus työehtoihin

Asian käsittely: Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin kysyi, jäävätkö ammattiliittojen työtaistelutoimet sosiaalisten päämääriensä vuoksi EY 43 ja EY 49 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle. Kansallinen tuomioistuin kysyi myös, onko EY 43 ja EY 49 artiklalla

horisontaalinen välitön oikeusvaikutus siten, että yksityinen yritys voi vedota niihin ammattiliittoja vastaan työtaistelutoimenpiteiden estämiseksi, ja rajoittaako työtaistelutoimi oikeudettomasti sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (24.4.2006 ja 10.1.2007) ensinnäkin, että työtaistelutoimien sosiaaliset päämäärät eivät periaatteessa estä EY 43 ja 49 artiklan soveltamista. Yritys, johon työtaistelutoimenpiteet kohdistuvat, ei kuitenkaan voi vedota suoraan EY 43 ja EY 49 artiklaan ammattiliittoja vastaan työtaistelutoimenpiteiden estämiseksi. Yritys voisi vedota artikloihin vain jäsenvaltiota vastaan EY 10 artiklan perusteella, koska tämän artiklan mukaan jäsenvaltioiden on pyrittävä asianmukaisesti estämään yksityisten luomat esteet alueellaan. Lisäksi Suomi totesi, että artiklojen kanssa ei ole ristiriidassa se, että ammattiyhdistys voi kansallisen oikeuden mukaan ryhtyä työtaistelutoimiin turvatakseen jäsenistönsä työsuhteen ehdot. Työtaistelutoimista aiheutuvat rajoitukset ovat joka tapauksessa välttämättömiä perusoikeuksien suojan eli järjestäytymisoikeuden ja työtaisteluoikeuden turvaamiseksi. Rajoitus on oikeutettu myös EY 46 artiklan yleisen järjestyksen poikkeusperusteen nojalla ja tarpeella suojella työntekijöitä. Työtaistelutoimenpiteet ovat myös suhteellisuusperiaatteen mukaisia, koska niiden olennaisena päämääränä on käyttää työtaisteluoikeutta kansallisessa laissa sallitulla tavalla.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Geelhoedin* 23.5.2007 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 11.12.2007 antamassaan tuomiossa, että EY 43 artiklan soveltamisalaan voi periaatteessa kuulua työtaistelutoimi, johon ammattiliitto tai ammattiliittojen yhteenliittymä on ryhtynyt yksityistä yritystä vastaan, jotta tämä tekisi työehtosopimuksen, joka on omiaan saamaan tämän yrityksen luopumaan sijoittautumisvapauden käyttämisestä. EY 43 artiklaan voidaan vedota ammattiliittoa tai ammattiliittojen yhteenliittymää vastaan. Pääasiassa kyseessä olevan kaltaiset työtaistelutoimet, joilla pyritään siihen, että yksityinen yritys, jonka kotipaikka on tietyssä jäsenvaltiossa, tekee työehtosopimuksen tähän jäsenvaltioon sijoittautuneen ammattiliiton kanssa ja soveltaa tämän työehtosopimuksen määräyksiä kyseisen yrityksen toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneen tytäryhtiön työntekijöihin, ovat EY 43 artiklassa tarkoitettuja rajoituksia. Nämä rajoitukset voidaan kuitenkin periaatteessa oikeuttaa työntekijöiden suojelun kaltaisen yleistä etua koskevan pakottavan syyn perusteella edellyttäen, että osoitetaan, että niillä voidaan taata oikeutetun päämäärän saavuttaminen ja että niillä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen tämän päämäärän saavuttamiseksi.

12. Yhdistetyt asiat C-11/06 ja C-12/06, *Morgan & Bucher*

Ennakkoratkaisupyyntö EY 12 artikla (syrjinnän kieltö) - EY 17 ja EY 18 artikla (unionin kansalaisuus) - Opinnot toisessa jäsenvaltiossa - Oikeus kotivaltion opintotukeen

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyi, onko jäsenvaltio EY 12, EY 17 ja EY 18 artiklan perusteella velvollinen myöntämään opintotukea kansalaiselleen, joka opiskelee toisessa jäsenvaltiossa, samoin edellytyksin kuin kotivaltiossa opiskelevalle kansalaiselleen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (17.5.2006), että jäsenvaltio on EY 12, EY 17 ja EY 18 artiklan perusteella periaatteessa velvollinen myöntämään opintotukea kansalaiselleen, joka opiskelee toisessa jäsenvaltiossa, samoin edellytyksin kuin kotivaltiossa opiskelevalle kansalaiselleen. Jäsenvaltio ei kuitenkaan ole velvollinen myöntämään opintotukea sellaisille opiskelijoille, jotka eivät ole osoittaneet integroituneensa kyseisen jäsenvaltion yhteiskuntaan. Jäsenvaltio voi riittävän integraatioasteen osoittamiseksi mm. edellyttää, että henkilö on asunut kyseisen jäsenvaltion alueella tietyn ajan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Colomerin* 20.3.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 23.10.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että edellytys, jonka mukaan opintotukea voidaan myöntää toisessa jäsenvaltiossa suoritettaviin opintoihin vain niissä tapauksissa, joissa opinnot ovat jatkoa vähintään vuoden kestäneille opinnoille hakijan kotimaassa, on ristiriidassa EY 17 ja EY 18 artiklan kanssa.

13. Asia C-116/06, *Kiiski*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Tasa-arvodirektiivi 76/207/EY – Raskaussuojeludirektiivin 92/85/ETY – Hoitovapaan ajankohdan muuttaminen uudesta raskaudesta johtuvasta syystä

Asian käsittely: Tampereen käräjäoikeus esitti yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö asiassa, jossa on kysymys oikeudesta muuttaa jo myönnetyn hoitovapaan ajankohtaa uuden raskauden vuoksi. Tuomioistuin halusi tietää, onko syrjintää se, että työnantaja kieltäytyy tekemästä työntekijälle myönnetyn hoitovapaan ajankohtaan muutoksia tai keskeyttämistä sitä uuden raskauden johdosta ja voiko tällainen menettely olla perusteltua. Lopuksi kansallinen tuomioistuin kysyi, onko raskaussuojeludirektiivin vastaista se, että työntekijä on hoitovapaan jatkuessa menettänyt mahdollisuutensa virkasuhteeseen perustuviin palkkaetuihin.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (11.7.2006 ja 8.2.2007) katsottiin, että kyse ei ole syrjinnästä. Vaikka menettelyn katsottaisiin johtavan erilaiseen kohteluun, kyse ei ole syrjinnästä, jos menettelyllä on puolueettomasti perusteltavissa oleva, työn järjestämiseen liittyvä oikeutettu tavoite ja tavoitteen saavuttamiseksi käytetyt keinot ovat asianmukaisia ja tarpeellisia. Raskaussuojeludirektiivi ei edellytä täyden palkan suorittamista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 15.3.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 18.12.2007 antamassaan tuomiossa, että tasa-arvodirektiivi ja raskaussuojeludirektiivi ovat esteenä hoitovapaata koskeville kansallisille säännöksille, jotka eivät mahdollista sitä, että henkilö saa hakemuksesta muutosta hoitovapaansa ajankohtaan sillä hetkellä, jolloin hän vetoaa äitiyslomaa koskeviin oikeuksiinsa.

14. Asia C-175/06, *Tedesco*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Neuvoston asetus (EY) N:o 1206/2001 jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa - Todisteiden vastaanottamisen käsite - Asetuksen mukainen menettely todisteiden vastaanottamisessa

Asian käsittely: Italialainen tuomioistuin kysyi, onko sen toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevalle tuomioistuimelle patenttiriidan yhteydessä tekemä pyyntö kuvauksen antamisesta pääasian toisessa jäsenvaltiossa sijaitsevan vastaajan eräistä riidanalaisista tuotteista ja muista todisteista asetuksessa tarkoitettu todisteiden vastaanottamista koskeva toimi. Jos vastaus tähän kysymykseen on myöntävä ja jos pyyntö kuvauksen saamiseksi on epätäydellinen, kansallinen tuomioistuin kysyy lisäksi, onko pyynnön vastaanottaneen tuomioistuimen noudatettava asetuksen säännöksiä vastaanottotodistuksen antamisesta ja pyynnön mahdollisesta epätäydellisyydestä ilmoittamisesta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (14.7.2006), että pyyntö kuvauksen antamisesta on lähtökohtaisesti asetuksessa tarkoitettu todisteiden vastaanottamista koskeva toimi. Riippumatta siitä, miten ensimmäiseen kysymykseen vastataan, pyynnön vastaanottavan tuomioistuimen on annettava vastaanottotodistus asetusta noudattaen. Jos pyyntöä kuvauksen antamisesta pidetään todisteiden vastaanottamista koskevana toimena ja jos pyyntö on epätäydellinen, pyynnön vastaanottavan tuomioistuimen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle tuomioistuimelle asetuksen mukaisesti.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 18.7.2007 antama ratkaisuehdotus oli pääosin Suomen linjan mukainen

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen neljännen jaoston puheenjohtaja* on 27.9.2007 antamallaan määräyksellä poistanut asian rekisteristä.

15. Asia C-185/06, *British Telecommunications*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Veronmaksajan veroviranomaiselle erehdyksessä maksama arvonlisävero – Palautusta koskeva periaate – Tehokkuusperiaate

Asian käsittely: Yhdistyneen kuningaskunnan tuomioistuin kysyi, sovelletaanko yhteisön oikeuteen perustuvaa oikeutta veroviranomaisen virheellisesti kantamien määrien palauttamiseen myös veronmaksajan veroviranomaiselle erehdyksessä maksamien määrien palauttamiseen, vai onko kysymyksessä kansallisessa oikeudessa säänneltävä asia.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (20.7.2006) katsottiin, että jäsenvaltio on pääsääntöisesti velvollinen palauttamaan veronmaksajan erehdyksessä maksaman arvonlisäveron. Erehdyksessä maksetun veron palauttamista koskevat menettelysäännöt on määritettävä jäsenvaltion sisäisessä oikeusjärjestyksessä. Niiden tulee täyttää yhteisön oikeuden vastaavuus- ja tehokkuusperiaatteen mukaiset vaatimukset.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti* on poistanut asian rekisteristä 5.6.2007 antamallaan määräyksellä.

16. Asia C-240/06, *Fortum Project Finance*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Direktiivi 69/335/ETY pääoman hankinnasta kannettavista välillisistä veroista – EY 56 artikla (pääoman vapaa liikkuvuus) – Varainsiirtovero – Apporttina luovutetut osakkeet

Asian käsittely: Suomen KHO:n ennakkoratkaisupyyntöissä oli kysymys siitä, onko direktiivin tai EY 56 artiklan mukaista se, että luxemburgilaisen yhtiön on suoritettava Suomen lainsäädännön mukaisesti varainsiirtoveroa suomalaiselta yhtiöltä hankkimistaan toisen suomalaisen yhtiön osakkeista, joista se antaa vastikkeeksi uusia osakkeitaan. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot saavat yhtäältä kantaa veroa arvopapereiden siirrosta, mutta toisaalta veroa saa kantaa kaikenlaisista varoista, joita siirretään voittoa tavoittelevalle yhtiölle, jos tällaisen omaisuuden siirtämisestä saadaan muunlainen korvaus kuin yhtiöosuus.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (2.10.2006 ja 18.4.2007) katsottiin, että EY 56 artikla tai direktiivin säännökset eivät estä varainsiirtoveron perimistä nyt esillä olevan kaltaisessa tilanteessa. EY 56 artiklassa asetetaan jäsenvaltioiden lainsäädännölle erityisesti se vaatimus, että lainsäädäntö ei saa kohdella rajat ylittäviä transaktioita puhtaasti kotimaisia asetelmia ankarammin, minkä edellytyksen Suomen lainsäädäntö täyttää. Erityisesti yhteisöjen tuomioistuimen nyt esillä olevan kaltaista tilannetta

koskeneesta ratkaisusta ilmenee, että veron kantaminen arvopapereiden siirrosta on direktiivin mukaista.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Botin* 5.7.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuimen* 25.10.2007 antama tuomio oli Suomen kannan mukainen.

17. Yhdistetyt asiat C-260/06 ja C-261/06, *Escalier ja Bonnarel*

Ennakkoratkaisupyyntö: Kasvinsuojeluaineiden rinnakkaistuonti - Tuonti omaan käyttöön - Kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisdirektiivi 91/414/ETY - EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) - Pakottavat vaatimukset

Asian käsittely: Ranskalainen tuomioistuin haluaa tietää, voiko jäsenvaltio edellyttää yksinkertaistetunkaan markkinoille saattamista koskevan menettelyn noudattamista, kun maahantuojalla on rinnakkaistuontina tuonut jäsenvaltioon kasvinsuojeluainetta maanviljelijän omaan käyttöön ja onko menettely suhteellisuuseriaatteen mukainen. Toissijaisesti kansallinen tuomioistuin kysyy, voidaanko lääkkeiden rinnakkaistuontia koskevaa yhteisöjen tuomioistuimen tuomiota C-212/03 soveltaa tällaiseen tuontiin.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (2.10.2006), että jäsenvaltio voi edellyttää kansallisen lainsäädäntönsä mukaisen yksinkertaistetun menettelyn noudattamista maatalan toiminnan tarpeisiin tapahtuvan tuonnin osalta. Menettelyn suhteellisuuseriaatteen mukaisuus jää viime kädessä kansallisen tuomioistuimen ratkaistavaksi. Tuomiota C-212/03 ei voi sellaisenaan soveltaa kasvinsuojeluaineiden rinnakkaistuontiin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Trstenjakin* 10.7.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 8.11.2007 antamassaan tuomiossa, että jäsenvaltio voi edellyttää, että yksinkertaistettua markkinoille saattamista koskevaa lupaa koskevaa menettelyä noudatetaan kasvinsuojeluaineiden rinnakkaistuonnissa toisesta jäsenvaltiosta, jossa aineella on jo tällainen lupa, kun maahantuontia harjoittaa maanviljelijä pelkästään oman tilansa tarpeisiin, ja näin myönnetty markkinoille saattamista koskeva lupa on kunkin elinkeinonharjoittajan osalta henkilökohtainen. Tällaisen luvan edellytyksenä ei voi olla maahantuodun aineen merkitseminen kyseessä olevan elinkeinonharjoittajan tavaramerkillä, kun elinkeinonharjoittajana on maanviljelijä, joka harjoittaa rinnakkaistuontia pelkästään oman tilansa tarpeisiin. Mainitun luvan edellytyksenä ei voi olla sellaisen maksun suorittaminen, joka ei ole sopiva lupahakemuksen käsittelyssä tarvittavasta valvonnasta tai hallinnollisesta menettelystä aiheutuviin kuluihin nähden. Tällaisten kulujen kertaluonteinen arviointi on kuitenkin sallittua suhteellisuuseriaatetta noudattaen.

18. Asia C-366/06, *DNA-verkot Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö: Viestintämarkkinat - Puitedirektiivi 2002/21/EY - Huomattavan markkinavoiman yritys - Kilpailijan valitusoikeus - Tuomioistuimen toimivalta ratkaista asia

Asian käsittely: Suomen KHO:n esittämä ennakkoratkaisupyyntö koski puitedirektiivin säännösten tulkintaa. Tuomioistuin kysyi ensinnä, onko teleyrityksellä oikeutta hakea muutosta Viestintäviraston päätökseen, jossa on katsottu, ettei kyseisen teleyrityksen kilpailijalla ole huomattavaa markkinavoimaa. Toiseksi tuomioistuin tiedusteli, edellyttääkö puitedirektiivi, että kansallinen tuomioistuin voi tutkia

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti on poistanut asian rekisteristä 19.3.2007 antamallaan määräyksellä.

Ennakkoratkaisupyynnön kohde: Maataloustuotteiden vientitukijärjestelmän soveltamista koskeva komission asetus (EY) N:o 800/1999 - Suhteellisuusperiaate - Hyvän hallinnon periaate - Vienti-ilmoituksen toimittamistapa

Asian käsittely: Suomen KHO kysyi, onko asetusta yhdessä suhteellisuusperiaatteen ja hyvän hallinnon periaatteen kanssa tulkittava siten, että kansallinen viranomaislain voima ei hyväksy ennen lastausta telekopiona toimitetun vienti-ilmoituksen. Kysymys koski tilannetta, jossa ei ollut pienintäkään epäilyä vilpillisistä menettelyistä, puute vienti-ilmoituksen toimittamistavassa oli johtunut viranomaisen antaman neuvonannon yhteydessä syntyneestä erehdyksestä ja jossa jälkikäteen toimitettu alkuperäinen, allekirjoitettu vienti-ilmoitus oli ollut täysin yhtenevä telekopiona toimitetun ilmoituksen kanssa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (9.3.2007), että kysymykseen tulisi vastata myöntävästi. Hyvän hallinnon periaate tulee ottaa huomioon asian kokonaisarvioinnissa, koska puute asiakirjan toimittamisessa on aiheutunut viranomaisen neuvon väärinymmärryksestä. Yhteisöjen tuomioistuin on pitänyt suhteellisuusperiaatteen vastaisena sitä, että puutteet niiden hallinnollisten menettelysäännösten noudattamisessa, joiden noudattamista tietyn etuuden saaminen edellyttää, johtavat etuuden menettämiseen kokonaisuudessaan. Vientituen menettäminen kokonaisuudessaan olisi myös suhteettoman ankara seuraamus asetuksen mukaisen seuraamusjärjestelmän valossa arvioituna.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 18.10.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että toimivaltaiset viranomaiset voivat hyväksyä telekopiona toimitetun vienti-ilmoituksen, jos sen on toimitettu ennen tavaroiden lastausta vientikuljetusta varten, ilmoitus sisältää tarpeelliset tiedot tavaroiden fyysistä tarkastusta varten ja jos vientitapahtumaan ei liity minkäänlaista vilpillistä menettelyä tai yritystä menetellä vilpillisesti. Lisäksi vienti-ilmoituksessa tarkoitettujen tavaroiden tulee olla saapunut määränpäässä olevaan kolmanteen maahan ja myöhemmin toimitetun alkuperäisen ilmoituksen on oltava täysin yhtenevä telekopiona toimitetun ilmoituksen kanssa. Kansallisen tuomioistuimen on todennettava, täyttyvätkö nämä edellytykset pääasiassa.

21. Asia C-68/07, *Sundelind Lopez*

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Bryssel II a -asetus (EY) N:o 2201/2003 – Toimivaltainen tuomioistuin avioeroasiassa

Asian käsittely: Ruotsin Högsta domstolen kysyi, voidaanko avioeroasia käsitellä jäsenvaltion tuomioistuimessa, kun avioeroasian vastaajalla ei ole asuinpaikkaa jäsenvaltion alueella ja kun hän ei myöskään ole jäsenvaltion kansalainen ja tuomioistuimella ei ole asetuksen 3 artiklan mukaan asiassa toimivaltaa, vaikka toisen jäsenvaltion tuomioistuin voi olla asiassa kyseisen artiklan mukaan toimivaltainen.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (29.5.2007), ettei sellainen tuomioistuin, joka ei ole asetuksen 3 artiklan mukaan avioeroasiassa toimivaltainen, voi käsitellä asiaa tilanteessa, jossa toisen jäsenvaltion tuomioistuin on tämän artiklan nojalla toimivaltainen. Toimivaltaa vailla olevan tuomioistuimen on tällaisessa tilanteessa jätettävä omasta aloitteestaan asia käsittelemättä. Kansallinen tuomioistuimen toimivaltaa koskeva lainsäädäntö tulee sovellettavaksi vain kun asetuksen 3, 4 ja 5 artiklan mukaan toimivaltaista tuomioistuinta ei ole.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 29.11.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kun avioeroasiassa vastapuolella ei ole asuinpaikkaa jäsenvaltiossa ja kun hän ei ole jäsenvaltion kansalainen, jäsenvaltion tuomioistuimet eivät voi avioerohakemuksen käsittelemiseksi perustaa toimivaltaansa kansalliseen oikeuteensa, jos toisen jäsenvaltion tuomioistuimet ovat asiassa toimivaltaisia asetuksen 3 artiklan nojalla.

2.1.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Asia C-2/06, *Kempter*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 10 artikla (yhteistyön periaate) – Lopulliseksi tullut hallintopäätös – Yhteisön oikeuden vastaisuus – Velvollisuus tutkia uudelleen – Määräajat

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin haluaa tietää, edellyttääkö lopullisen hallintopäätöksen korjaaminen yhteisöjen tuomioistuimen myöhemmin omaksuman yhteisön oikeuden tulkinnan vuoksi, että hallintopäätös on aikanaan riitautettu vedoten yhteisön oikeuteen. Lisäksi kansallinen tuomioistuin tiedustele, onko oikeutta tehdä vaatimus yhteisön oikeuden vastaisen hallintopäätöksen korjaamisesta yhteisöjen tuomioistuimen asiassa *Kühne* todetun lisäksi yhteisön oikeuteen perustuvista pakottavista syistä ajallisesti rajoitettu.

Suomi vastasi kirjallisissa huomautuksissaan (7.4.2006) ensimmäiseen kysymykseen kieltävästi. Tällainen edellytys voisi tehdä yhteisön oikeusjärestyksessä tunnustettujen oikeuksien käyttämisen käytännössä mahdottomaksi ja johtaa ristiriitaan yhteisön oikeuden tehokkuusperiaatteen kanssa. Toisen kysymyksen osalta *Suomi* katsoi, ettei yhteisön oikeus edellytä, että oikeus vaatia lopulliseksi tulleen hallintopäätöksen uudelleen tutkimista olisi ajallisesti rajoittamaton. Kansallisissa menettelysäännöksissä uudelleen käsittelylle asetetut kohtuulliset määräajat täyttävät yhteisön oikeuden tehokkuusperiaatteen asettamat vaatimukset.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Bot* katsoi 24.4.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa *Suomen* kannan mukaisesti, että ensimmäiseen kysymykseen olisi vastattava kieltävästi. Toisen kysymyksen osalta julkisasiamies katsoi, ettei yhteisön oikeus ei ole esteenä sille, että mahdollisuutta hakea lopulliseksi tulleen hallintopäätöksen uudelleen tutkimista ja poistamista, rajoitetaan ajallisesti.

2. Asia C-275/06, *Promusicae*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Tietoyhteiskuntadirektiivi 2001/29/EY – Teollis- ja tekijänoikeusoikeuksien noudattamisen varmistamisesta annettu direktiivi 2004/48/EY – Sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi 2002/58/EY – Henkilötietodirektiivi 95/46/EY – Verkko-operaattorin velvollisuus antaa tietoja teleliittymästä siviilioikeudenkäynnissä

Asian käsittely: Espanjalainen tuomioistuin on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle ennakkoratkaisupyyntö, jossa on kyse siitä, voiko jäsenvaltio rajoittaa operaattoreiden velvollisuuden antaa tietoja teleliittymästä vain rikosoikeudenkäyntiin, vai koskeeko tämä tietojenantovelvollisuus myös siviilioikeudenkäyntejä.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (9.10.2006 ja 5.6.2007) katsottiin, että tietoyhteiskuntadirektiivissä asetetaan jäsenvaltioille selkeä vaatimus toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että oikeudenhaltijat, joiden etuihin sen alueella suoritettavat loukkaavat toimet vaikuttavat, voivat hakea kieltoa tai määräystä. Jos kyseinen säännös on pantu täytäntöön siten, että kiellon tai määräyksen käsittely tapahtuu siviilioikeudellisessa oikeudenkäynnissä, tulee kantajan voida saada tietoonsa vastaajien henkilötiedot. Tietojenantovelvollisuus siviilioikeudenkäynneissä voi seurata myös teollis- ja tekijänoikeusoikeuksien noudattamisen varmistamisesta annetun direktiivin säännöksistä. Henkilötietodirektiivin ja sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivin säännökset eivät ole esteenä tietojenantovelvollisuudelle.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokott* katsoi 18.7.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessaan, että jäsenvaltiot voivat yhteisön oikeuden estämättä kieltää henkilökohtaisten liikennetietojen luovuttamisen tekijänoikeusloukkauksia koskevia siviilioikeudellisia toimenpiteitä varten.

3. Asia C-306/06, 01051 Telecom GmbH vastaan Deutsche Telekom

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Maksuviivästysdirektiivi 2000/35/EY – Viivästyskoron kannalta merkityksellisen suorituksen ajankohta

Asian käsittely: Saksalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee maksuviivästysdirektiivin tulkintaa. Direktiivin sanamuodon mukaan velkojalla on oikeus viivästyskorkoon, mikäli velkoja ei ole saanut erääntynyttä määrää ajoissa. Tuomioistuin kysyy, onko sellainen kansallinen säännös yhteensopiva direktiivin kanssa, jonka mukaan viivästyskoron kannalta merkityksellisen suorituksen ajankohta lasketaan siitä, kun velallinen on antanut tilisiirtomääräyksen, eikä vasta siitä, kun varat on tilitetty velkojan tilille.

Suomen esittämässä kirjallisissa huomautuksissa (26.10.2006) vastattiin ennakkoratkaisukysymykseen myöntävästi. Direktiivillä ei ole ollut tarkoitus säätää yksityiskohtaisesti siitä, milloin tilisiirtona tehty maksu katsotaan suoritetuksi velkojan ja velallisen välisessä suhteessa, vaan maksun oikea-aikaisuutta koskevat yksityiskohtaiset säännökset on jätetty kansallisesti säänneltäviksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduro* katsoi 18.10.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että jotta tilisiirtona suoritettu maksu estää tai lopettaa viivästyskoron kertymisen, erääntyneen määrän on saavuttava velkojan rahalaitokseen ajoissa.

4. Asia C-346/06, Rüffert

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus) – Julkiset hankinnat – Ehto maksaa vähintään palvelun suorituspaikassa voimassa olevassa työehtosopimuksessa määrätty palkka

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin tiedusteleee ennakkoratkaisupyyntönsä, voidaanko edellyttää, että hankintaviranomainen tekee sopimuksen ainoastaan sellaisen tarjoajan kanssa, joka sitoutuu maksamaan työntekijöilleen vähintään palvelun suorituspaikassa voimassa olevassa työehtosopimuksessa määrätyn palkan.

Suomi ei ottanut kirjallisissa huomautuksissaan (7.12.2006) yksityiskohtaisesti kantaa kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymykseen eikä kansallisen järjestelmän yksityiskohtiin. *Suomi* katsoi, että ennakkoratkaisua annettaessa on huomioon otettava seuraavat seikat: lähetettyjä työntekijöitä koskeva direktiivi 96/71/EY asettaa jäsenvaltioille velvollisuuden edellyttää yritykseltä, että se maksaa lähetetyille työntekijöilleen vähintään yleissitovassa työehtosopimuksessa vahvistetun palkan. Direktiivissä määrätään, että vähimmäispalkkojen käsitteen määrittelee se jäsenvaltio, jonne työntekijä on lähetetty työhön. Tätä harkintavaltaa käytettäessä jäsenvaltion on kuitenkin kunnioitettava perustamissopimuksessa taattuja perusvapauksia.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Bot* katsoi 20.9.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa, että direktiiviä 96/71/EY ja EY 49 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät ole ristiriidassa kansallisen lainsäädännön kanssa, jolla valitut tarjoajat sekä välillisesti niiden alihankkijat veloitetaan maksamaan hankintasopimuksen toteuttamisen yhteydessä toiseen jäsenvaltioon työhön lähetetyille työntekijöille vähintään palvelujen suorituspaikassa voimassa olevassa työehtosopimuksessa määrätty palkka tiettyjen seuraamusten uhalla, joista ankarin on urakkasopimuksen irtisanominen,

silloin kun työehtosopimusta, johon tässä säädöksessä viitataan, ei ole julistettu yleisesti sovellettavaksi. Ennakkoratkaisupyyntöön esittäneen tuomioistuimen asiana on kuitenkin tarkistaa, että kyseisestä säädöksestä aiheutuu lähetetyille työntekijöille todellista etua, joka merkittäväällä tavalla edistää heidän sosiaalista suojeluaan, ja että kyseisen säädöksen täytäntöönpanossa kyseessä olevan julkisen hankintasopimuksen ehdot noudattavat avoimuuden periaatetta.

5. Asia C-393/06, *Ing. Aigner*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: Julkiset hankinnat – Hankintadirektiivit 2004/17/EY ja 2004/18/EY – Hankintayksikkö – Julkisoikeudellinen laitos – Tartuntateoria

Asian käsittely: Itävaltalaisen tuomioistuimen esittämä ennakkoratkaisupyyntö koskee julkisia hankintoja koskevien nk. erityisalojen hankintadirektiivin 2004/17/EY ja nk. yleisen hankintadirektiivin 2004/18/EY soveltamisaloja. Ensimmäisellä kysymyksellä selvitetään, onko direktiiviä 2004/17/EY sovellettava hankintayksikköön, joka harjoittaa direktiivissä tarkoitettua kaasuun, lämpöön tai sähköön liittyvää toimintaa, myös tämän toiminnan ohella kilpailutilanteessa harjoitetun toiminnan osalta. Toinen kysymys koskee sitä, onko yritystä pidettävä em. direktiiveissä tarkoitettuna julkisoikeudellisena laitoksena sen vuoksi, että se toimittaa kaukolämpöä tilanteessa, jossa ei vallitse todellinen kilpailu, vai onko perusteena käytettävä lämmitysmarkkinoita ottaen huomioon muun muassa kaasun, öljyn ja hiilen kaltaiset energialähteet. Viimeinen kysymys koskee sitä, onko yhtiön, joka harjoittaa ei-teollista tai -kaupallista toimintaa, katsottava kuuluvan kilpailutilanteessa harjoittaman toimintansa osalta hankintadirektiivien soveltamisalaan, kun tehokkaiden järjestelyjen, kuten eriytetyn tilinpäätöksen ja kirjanpidon avulla, voidaan sulkea pois kilpailutilanteessa harjoitetun toiminnan ristiinrahoitus.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (4.1.2007) ensimmäisen kysymyksen osalta, että direktiiviä 2004/17/EY ei ole sovellettava muuhun kuin direktiivissä säädetyillä erityisaloilla harjoitettuun toimintaan. Hankintayksikön määrittämisen osalta *Suomi* katsoi, että hankintayksikön määrittäminen julkisoikeudelliseksi laitokseksi perustuu kokonaisarvioon, jossa tulee ottaa huomioon toiminnan todellinen sisältö ja luonne. Tämä arviointi on kansallisen tuomioistuimen tehtävä. Suorassa kilpailutilanteessa olevan toiminnan osalta *Suomi* katsoi, että suorassa kilpailutilanteessa harjoitettu toiminta on kaupallista toimintaa ja voidaan jättää hankintadirektiivien soveltamisalan ulkopuolelle. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on varmistua siitä, että ristiinrahoituksen ehkäisemiseksi on käytössä tehokkaita järjestelyjä.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Ruiz-Jarabo Colomer* katsoi 22.11.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa ensisijaisesti, ettei yhteisöjen tuomioistuin ole toimivaltainen vastaamaan ennakkoratkaisukysymyksiin, koska ennakkoratkaisupyyntöön esittänyt taho ei ole EY 234 artiklassa tarkoitettu tuomioistuin. Toissijaisesti julkisasiamies katsoi, että hankintayksikköön ei sovelleta direktiivin 2004/17/EY säännöksiä, kun se harjoittaa jotain muuta kuin kyseisen direktiivin 3-7 artiklassa tarkoitettua toimintaa. Sen selvittämiseksi, onko kyseessä "julkisoikeudellinen laitos", viitemarkkinat ovat jakeluverkossa jaeltavan kaukolämmön hankintamarkkinat Wienin kaupungissa. Avoimen kilpailutilanteen osalta julkisasiamies katsoi, että direktiiviä 2004/18/EY sovelletaan aina direktiivissä tarkoitettuihin sopimuksiin, joita julkisoikeudellinen laitos tarjoaa, mukaan lukien avoimen kilpailun piirissä olevat sopimukset.

2.1.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-345/06, *Heinrich*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Soveltamisala – Yhteisistä siviili-ilmailun turvaamista koskevista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 2320/2002 täytäntöönpanoasetus (EY) N:o 622/2003.

Asian käsittely: Itävaltalainen tuomioistuin on esittänyt ennakkoratkaisupyyntöön asiassa, jossa on kysymys yhteisön lainsäädäntötoimien julkisuudesta ja salaisten lainsäädäntötoimien sitovasta vaikutuksesta. Tuomioistuin kysyy ensinnä, ovat lainsäädäntötoimet, jotka on EY 254 artiklan mukaan julkaistava EU:n virallisessa lehdessä, avoimuusasetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja. Tuomioistuin kysyy toiseksi, onko sellaisilla yhteisön asetuksilla tai niiden liitteillä, joita ei ole kyseisen artiklan mukaisesti julkaistu virallisessa lehdessä, sitovaa vaikutusta.

Suomen kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissa (12.12.2006 ja 13.11.2007) katsottiin ensimmäisen kysymyksen osalta, että lainsäädäntötoimet, jotka on julkaistava EY 254 artiklan perusteella, eivät ole avoimuusasetuksessa tarkoitettuja asiakirjoja. Velvollisuus julkaista EY 254 artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut toimet perustuu kaikissa tapauksissa suoraan EY 254 artiklaan eikä avoimuusasetukseen. *Suomi* katsoi suullisissa huomautuksissaan toisen kysymyksen osalta, että sellaisilla asetuksilla tai asetusten osilla, joita ei EY 254 artiklan 2 kohdan määräyksen vastaisesti julkaista virallisessa lehdessä, ei ole sitovaa vaikutusta suhteessa yksityisiin tahoihin.

2. Asia C-414/06, *Lidl Belgium*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 56 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Kiinteän toimipaikan tappion vähentäminen – Verosopimus

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin haluaa tietää, onko EY 43 ja EY 56 artiklan kanssa yhteensopivaa se, että saksalainen yritys, jolla on elinkeinotoiminnasta saatuja tuloja, ei saa vähentää Luxemburgissa sijaitsevan kiinteän toimipaikan tappiota voiton määrittämisen yhteydessä, koska maiden välisen kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen mukaan vastaavat kiinteän toimipaikan tulot eivät kuulu Saksan verotuksen piiriin.

Suomi katsoi kirjallisissa ja suullisissa huomautuksissaan (15.2.2007 ja 29.11.2007), että ennakkoratkaisukysymykseen olisi vastattava lähtökohtaisesti myöntävästi.

3. Asia C-524/06, *Huber*

Ennakkoratkaisupyyntöön kohde: EY 12 artikla (syrjinnän kieltö) – EY 17 artikla (unionin kansalaisuus) – EY 18 artikla (liikkumisvapaus) – EY 43 artikla (sijoittautumisvapaus) – Henkilötietodirektiivi 95/46/EY – Unionin kansalaisten henkilötietojen rekisteröinti

Asian käsittely: Saksalaisen tuomioistuin haluaa ennakkoratkaisupyyntönsään tietää, onko unionin kansalaisten henkilötietojen yleinen käsittely ulkomaalaisista pidettävässä keskusrekisterissä yhteensopivaa EY 12, EY 17, EY 18 ja EY 43 artiklan ja henkilötietodirektiivin kanssa.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (16.4.2007), että asiaa on arvioitava EY 43 artiklan perusteella. Ennakkoratkaisupyyntöissä tarkoitettu unionin kansalaisten henkilötietojen käsittely ei rajoita unionin kansalaisen vapautta sijoittautua toisen jäsenvaltion alueelle. Vaikka kyseessä katsottaisiinkin olevan sijoittautumisvapauden rajoitus, unionin kansalaisten tietojen käsittely asianmukaisessa rekisterissä on joka tapauksessa oikeutettavissa. Oleskeluoikeutta koskeva päätöksenteko ja valvonta edellyttävät, että jäsenvaltion alueella oleskelevien unionin kansalaisten oleskeluoikeuden kannalta oleelliset tiedot voidaan tallentaa asianmukaiseen rekisteriin.

4. Asia C-525/06, *Nationale Loterij*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus) – Arpajaisten järjestäminen – Lottopelit – Pelikuponkien markkinointi

Asian käsittely: Belgialainen tuomioistuimen esittämässä ennakkoratkaisupyyntöissä on kysymys siitä, onko palvelujen vapaata liikkuvuutta koskeva EY 49 artiklan esteenä kansalliselle lainsäädännölle, joilla rangaistuksen uhalla estetään sellaisen yrityksen pääsy markkinoille, jonka pyrkimyksenä on myydä voitolla pelikupongeja lottopeliin osallistumista varten.

Suomi käsitteli kirjallisissa huomautuksissaan (16.4.2007) yleisellä tasolla kysymystä jäsenvaltion oikeudesta rajoittaa pelikuponkien markkinointia. *Suomi* katsoi, että vaikka pelikuponkien markkinoinnin rajoittaminen muodostaisi esteen palvelujen vapaalle liikkuvuudelle, rajoitusta voidaan pitää oikeutettuna yleiseen etuun liittyvästä perustellusta syystä. Kansallisen tuomioistuimen tehtävänä on tutkia, täytyvätkö yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetetut oikeuttamiselle edellytykset pääasian osalta.

5. Asia C-73/07, *Satakunnan Markkinapörssi Oy ja Satamedia Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Henkilötietodirektiivi 95/46/EY – Julkisten verotustietojen käsittely

Asian käsittely: Suomen KHO kysyy ensinnä, onko mm. luonnollisten henkilöiden verotustietojen keräämistä ja julkaisemista, luovuttamista ja niiden käsittelyä tekstiviestipalvelussa, pidettävä direktiivissä tarkoitettuna henkilötietojen käsittelynä. Toiseksi KHO kysyy, onko ensimmäisessä kysymyksessä toimintoja pidettävä direktiivin 9 artiklan mukaisena journalistisia tarkoituksia varten toteutettuna henkilötietojen käsittelynä. Kolmanneksi KHO tiedustelee, onko direktiivin henkilötietojen käsittelyn turvallisuutta koskevan 17 artiklan vastaista journalistisiin tarkoituksiin kerättyjen tietojen julkaisu ja luovutus edelleen kaupallisiin tarkoituksiin. Neljänneksi KHO kysyy, voidaanko direktiiviä tulkita siten, että sen soveltamisalan ulkopuolelle jäävät sellaiset henkilörekisterit, jotka sisältävät vain tiedotusvälineissä julkaistua aineistoa sellaisenaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (12.6.2007), että ensimmäisessä ennakkoratkaisukysymyksessä tarkoitettuja toimintoja on pidettävä direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna henkilötietojen käsittelynä. Kyseisiä toimintoja on pidettävä tietosuojadirektiivin 9 artiklassa tarkoitettuna journalistisia tarkoituksia varten toteutettuna henkilötietojen käsittelynä. Tietosuojadirektiivin 17 artiklan vastaista ei ole journalistisiin tarkoituksiin kerättyjen tietojen julkaisu ja luovutus edelleen kaupallisiin tarkoituksiin. Henkilörekisterejä, jotka sisältävät vain tiedotusvälineissä julkaistua aineistoa sellaisenaan, sovelletaan direktiivin 9 artiklan mukaisesti tiettyjä direktiivin mukaisia kansallisia säännöksiä.

6. Asia C-158/07, Förster

Ennakkoratkaisukysymyksen kohde: Opiskelijoiden ja työntekijöiden vapaa liikkuvuus – Opintotuki – EY 12 artikla (syrjinnän kielto) – Työelämästä poistuneita henkilöitä koskeva asetus (ETY) N:o 1251/70

Asian käsittely: Alankomaalainen tuomioistuin kysyy, koskeeko asetuksen mukainen oikeus oleskeluvaltion kansalaisiin nähden yhdenvertaiseen kohteluun myös opiskelijaa, joka lähinnä opintoihin liittyvistä syistä on tullut Alankomaihin ja joka on alun perin työskennellyt vähäisessä määrin opintojensa ohessa, mutta joka sittemmin on päättänyt tämän opiskelun. Kyse on oikeudesta opintotukeen. Tuomioistuin kysyy myös, onko opintotuen myöntämisen ehtona oleva viiden vuoden laillinen oleskelu jäsenvaltiossa EY 12 artiklan mukainen edellytys ja toisaalta, onko EY 12 artiklaa sovellettaessa yksittäistapauksissa otettava huomioon laillisen oleskelun lyhyempikin ajanjakso, kun muut tekijät osoittavat huomattavaa integroitumista vastaanottavan valtion yhteiskuntaan.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (3.7.2007), että vähäinen työskentely opintojen ohessa ei oikeuta yhteisön työntekijän asemaan ja siitä seuraaviin etuuksiin, kun henkilö on tullut maahan opiskelutarkoituksessa. Asetuksen mukainen oikeus yhdenvertaiseen kohteluun koskee vain henkilöitä, jotka ovat lopettaneet työskentelyn eläkeiän saavuttamisen tai pysyvän työkyvyttömyyden vuoksi, sekä heidän perheenjäseniään. Muiden henkilöiden oikeuksia on arvioitava muiden säännösten, erityisesti EY 12 artiklan nojalla. Viiden vuoden oleskelua koskeva edellytys opintotuen myöntämisen yhteydessä on EY 12 artiklan mukainen vaatimus. Jäsenvaltio voi huomioida myös muut asiaan vaikuttavat seikat kuin oleskelun keston.

7. Asia C-171/07 ja C-172/07, Apothekerkammer des Saarlandes ym.

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: EY 43 ja EY 48 artikla (sijoittautumisoikeus) – Apteekkeja koskeva toimilupajärjestelmä – Vieraassa omistuksessa olemista koskeva kielto

Asian käsittely: Saksalainen tuomioistuin kysyy ensinnä, onko kansallisessa laissa apteekin omistamiselle asetetut edellytykset yhteensopivia EY 43 ja 48 artiklan kanssa. Toiseksi kansallinen tuomioistuin tiedustelee niitä kriteerejä, joiden nojalla kansallisen viranomaisen on jätettävä soveltamatta yhteisön oikeuden vastaiset kansalliset säännökset.

Suomi otti kirjallisissa huomautuksissaan (31.7.2007) kantaa vain ensimmäiseen kysymykseen. *Suomi* katsoi, että EY 43 ja EY 48 artikla eivät ole esteenä kansallisessa lainsäädännössä asetetulle apteekin vieraassa omistuksessa olemisesta annetulle kiellolle. Vieraassa omistuksessa olemisesta annettu kielto on perusteltu kansanterveyteen liittyvistä, mm. lääketurvallisuutta ja lääkehuollon kokonaisuutta koskevista syistä.

8. Asia C-239/07, Sabatauskas

Ennakkoratkaisupyyntö kohde: Sähkömarkkinadirektiivi 2003/54/EY – Asiakkaan oikeus valita sähkötoimituksessa käytettävä verkko

Asian käsittely: Liettuan perustuslakituomioistuin kysyy, velvoittaako direktiivin 20 artikla jäsenvaltiot antamaan säännöksiä, joiden nojalla kaikilla kolmansilla osapuolilla on oikeus valita vapaasti

sähkötoimituksessa käytettävä verkko, johon ne haluavat tulla kytketyiksi, edellyttäen, että verkon kapasiteetti on riittävä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (31.8.2007), että direktiivin 20 artiklan säännökset kolmannen osapuolen verkkoonpääsystä soveltuvat sähkön tarjoajiin eikä se koske asiakkaiden verkkoonpääsyä. Säännöstä ei näin ollen tule tulkita siten, että asiakkaalla olisi sen nojalla oikeus valita sähköverkko, johon hänen laitteensa liitetään ja että ainoa direktiivin mukainen peruste verkkoonpääsyn epäämiseksi olisi verkon kapasiteetin riittämättömyys.

9. Asia C-303/07, *Aberdeen Property Fininvest Alpha*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** EY 43 ja 48 artikla (sijoittautumisvapaus) – EY 56 ja 58 artikla (pääomien vapaa liikkuvuus) – Emo-tytäryhtiödirektiivi 90/435/ETY – Osinkoverotus – SICAV-yhtiö

Asian käsittely: Asiassa on kysymys luxemburgilaisen SICAV-yhtiön suomalaiselta osakeyhtiöltä saamien osinkojen verotuksesta. Suomen KHO haluaa tietää, onko sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden vastaista, ettei SICAV-yhtiötä ole vapautettu Suomessa osingosta perittävästä lähdeverosta.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (30.10.2007), että kysymykseen tulisi vastata kieltävästi. Lähdeveron periminen ei muodosta sijoittautumisvapauden tai pääomien vapaan liikkuvuuden rajoitusta, koska SICAV-yhtiön ja suomalaisen osakeyhtiön sekä sijoitusrahaston välillä on sellaisia objektiivisia eroja, joiden perusteella erilainen kohtelu on oikeutettu. SICAV-yhtiö ei muun muassa ole tuloverovelvollinen asuinvaltiossaan. Mikäli lähdeveron perimisen katsottaisiin muodostavan rajoituksen, se on joka tapauksessa oikeutettavissa veronkierron vaaran välttämiseksi, verotuksen johdonmukaisuuden turvaamiseksi sekä sen varmistamiseksi, että verotusvalta jakautuu jäsenvaltioiden välillä tasapainoisesti.

10. Yhdistetyt asiat C-316/07, C-358/07, C-359/07, C-360/07, C-409/07 ja C-410/07, *Markus Stoß ym.*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Kirjallisten huomautusten toimittaminen – Arpajaiset – Rahapelit – Urheiluvetoonlyönti – Yksinoikeus – EY 43 artikla (sijoittautumisoikeus) – EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus)

Asian käsittely: Kaksi saksalaista tuomioistuinta on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle yhteensä kuusi asiallisesti samansisältöistä ennakkoratkaisupyyntöä sijoittautumisoikeutta koskevan EY 43 ja EY 49 artiklan tulkinnasta.

Kansalliset tuomioistuimet tiedustelevat *ensinnä*, onko kansallinen tiettyihin rahapeleihin, esimerkiksi urheiluvetoonlyöntiin ja arpajaisiin, liittyvä kansallinen monopoli kyseisten perustamissopimusten määräysten vastainen, jos kyseisestä jäsenvaltiosta puuttuu johdonmukainen ja järjestelmällinen rahapelejä rajoittava politiikka. Sanotunlaisen politiikan puuttumisella kansalliset tuomioistuimet tarkoittavat sitä, että kansalliset toimiluvan saaneet rahapeliä järjestäjät rohkaisevat osallistumaan muihin rahapeleihin sekä sitä, että yksityiset palveluntarjoajat saavat tarjota lisäksi pelejä, joihin liittyy samanlainen tai suurempi riippuvuusriski.

Kansalliset tuomioistuimet tiedustelevat *toiseksi*, onko kyseisiä perustamissopimuksen määräyksiä tulkittava siten, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten antamat urheiluvetoonlyöntin järjestämistä koskevat luvat, jotka eivät rajoitu kyseisen valtion alueelle, oikeuttavat luvan haltijan ja

sen valtuuttaman kolmannen osapuolen tarjoamaan ja toteuttamaan tarjouksiaan sopimusten tekemiseksi ilman muita kansallisia lupia myös muiden jäsenvaltioiden alueella.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (20.12.2007) ensimmäisen kysymyksen osalta, että EY 43 ja 49 artiklaa on tulkittava siten, että ne eivät estä sellaisia kansalliseen lainsäädäntöön perustuvia yhtä tai useampaa rahapeliä koskevia yksinoikeuksia, jotka ovat kokonaisuutena arvioiden yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetettujen syrjimättömyyttä, yleisen etuun liittyviä pakottavia syitä, tarpeellisuutta ja oikeasuhteisuutta koskevien edellytysten mukaisia. *Suomi* katsoi toisen kysymyksen osalta, että EY 43 ja EY 49 artiklaa on tulkittava siten, että ennakkoratkaisukysymyksissä tarkoitetun kaltaiset, jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten antamat luvat eivät oikeuta luvan haltijaa ja sen valtuuttamaa kolmatta osapuolta tarjoamaan ja toteuttamaan tarjouksiaan sopimusten tekemiseksi ilman muita kansallisia lupia muiden jäsenvaltioiden alueella, sikäli kuin sanotunlaista toimintaa ei sallita kyseisten jäsenvaltioiden arpajaisia ja rahapelejä koskevassa lainsäädännössä. Tämä kuitenkin edellyttää, että kyseinen lainsäädäntö on yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetettujen edellytysten mukainen.

11. Asia C-317/07, *Lahti Energia*

Ennakkoratkaisupyyntö*n kohde:* Kirjallisten huomautusten toimittaminen – Jätteenpolttodirektiivi 2000/76/EY – Soveltamisala – Jätteistä saadun kaasun polttaminen

Asian käsittely: Suomen KHO on esittänyt useita kysymyksiä jätteenpolttodirektiivin tulkinnasta. Kysymykset koskevat sitä, onko sellaiseen toimintaan, jossa kiinteistä jätteistä kaasutinlaitoksessa saatu kaasu puhdistetaan ja sen jälkeen johdetaan poltettavaksi voimalaitoksessa, sovellettava jätteenpolttodirektiiviä ja erityisesti sen tiukkoja päästörajoja.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (26.11.2007), että jätteenpolttodirektiiviä ei sovelleta kaasumaisen jätteen polttamiseen. Kaasutinlaitosta, jossa jätteistä synnytetään pyrolyysin avulla kaasua, ei ole yksinään pidettävä jätteenpolttodirektiivissä tarkoitettuna polttolaitoksena, jos kaasutuksessa syntyviä aineita ei kaasutuksen jälkeen polteta. Jos aineita poltetaan, kuuluu kaasutinlaitos polttolaitoksen käsitteeseen. Kiinteistä jätteistä kaasutinlaitoksessa synnytetyn ja kaasuttamisprosessin jälkeen puhdistetun tuotekaasun polttamista ei ole pidettävä jätteenpolttodirektiivissä tarkoitettuna jätteen rinnakkaispolttona. Tällaisessa tapauksessa kyseisen kaltaista kaasua ei ole pidettävä direktiivissä tarkoitettuna jätteenä, jolloin sen polttamiseen ei tule soveltaa jätteenpolttodirektiiviä lainkaan. Asiaa on kuitenkin arvioitava toisin, mikäli kysymyksessä on jätteistä synnytetty kaasu, jota ei ole puhdistettu ennakkoratkaisupyyntö*n* esitetyn kaltaisella tavalla. Asiaan vaikuttaa se, että ennakkoratkaisupyyntö*n* esitetyn kaltaisella puhdistetulla tuotekaasulla korvataan fossiilisten polttoaineiden käyttöä ja että voimalaitoksen päästöt tuotettua energiayksikköä kohden olisivat pienemmät käytettäessä tuotekaasua kuin muita polttoaineita.

12. C-357/07, *TNT Post UK*

Ennakkoratkaisupyyntö*n kohde:* Postipalvelujen arvonlisävero – Kuudes arvonlisäverodirektiivi 77/388/EY – Julkisia postilaitoksia koskeva vapautus – Postidirektiivi 97/67/EY

Asian käsittely: Asia koskee julkisen postilaitoksen palvelujen suorituksiin sovellettavan arvonlisäverovapauden soveltamisalaa. Yhdistyneessä kuningaskunnassa sijaitseva tuomioistuin kysyy, miten arvonlisäverodirektiivin ilmaisua "julkinen postilaitos" on tulkittava tilanteessa, jossa jäsenvaltion postipalvelut on vapautettu kilpailulle, postidirektiivin säännösten mukaisesti tietyille palvelutarjoajalle

yksinoikeuksin varattuja postipalveluita ei ole ja jäsenvaltiossa on yksi postidirektiivissä tarkoitettu nimetty yleispalvelujen tarjoaja.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (20.11.2007), että ilmaisulla "julkinen postilaitos" tarkoitetaan postipalveluja suorittavaa tahoa siltä osin kuin sen suorittamia palveluja ei ole vapautettu kilpailulle. Postidirektiivin käsitteistön mukaan kyse on siten postidirektiivin 7 artiklan mukaisten varattujen postipalvelujen suorittamisesta. Näin ollen vain kyseiset palvelut tulevat arvonlisäverovapauden piiriin. Palvelun suorittajan oikeudellisella muodolla tai postidirektiivin mukaisella nimetyllä yleispalvelun tarjoajalla ei ole merkitystä.

13. Asia C-396/07, *Mirja Juuri v. Fazer Amica Oy*

Ennakkoratkaisupyyntö **kohde:** Liikkeenluovutusdirektiivi 2001/23/EY – Työntekijän oma irtisanoutuminen – Rahallinen korvaus työnantajalta

Asian käsittely: Suomen Korkein oikeus kysyy, onko direktiivin 4 artiklan 2 kohtaa tulkittava siten, että jäsenvaltion tulee tilanteessa, jossa työntekijä työehtojensa heikennettyä olennaisesti liikkeen luovutuksen vuoksi on itse irtisanonut työsopimuksensa, turvata työntekijälle oikeus saada rahallinen korvaus työnantajaltaan samalla tavalla kuin silloin, kun työnantaja on lain vastaisesti päättänyt sopimuksen, kun otetaan huomioon se, että työnantaja on direktiivin 3 artiklan 3 kappaleen sallimin tavoin noudattanut luovuttajaa sitonutta ja paremmat työehdot työntekijälle taannutta työehtosopimusta ainoastaan sen päättymiseen saakka ja työehtojen heikentyminen on johtunut tästä.

Suomi katsoi kirjallisissa huomautuksissaan (10.12.2007), että työnantajan vastuu on kansallisen tuomioistuimen määriteltävä kansallisen lainsäädännön perusteella. Jos kansallista tai yhteisön oikeutta ei ole rikottu, työnantajan menettelyä ei voida direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vastuun kannalta rinnastaa työsuhteen laittomaan päättämiseen. Direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun vastuun laajuutta arvioitaessa on otettava huomioon direktiivin 3 artiklan säännös, jonka mukainen luovutuksensaajan velvollisuus soveltaa luovuttajaa sitonutta työehtosopimusta ulottuu sopimuskauden loppuun. Direktiivin 4 artiklan 2 kohtaa ei tule tulkita siten, että säännös koskisi ainakaan yksinomaan vahingonkorvausoikeutta. Työnantajan vastuulla työsuhteen päättämisestä on merkitystä muun muassa työttömyysturvaa koskevien työntekijän oikeuksien kannalta.

2.2 SUOMEA VASTAAN NOSTETUT KANTEET

Tämä jakso koskee EY 226 artiklaan perustuvia jäsenyysvelvoitteiden laiminlyöntiä koskevia rikkomuskanteita, jotka komissio on nostanut Suomea vastaan. Seuraavassa esitellään ensin ne Suomea vastaan nostetut rikkomuskanteet, joissa on kertomuskautena annettu tuomio tai määräys (2.2.1 jakso) ja toiseksi kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.2.2 jakso).

2.2.1 Tuomiot

1. Asia C-195/04, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Julkisia tavaranhankintoja koskeva direktiivi 96/36/ETY – EY 28 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Kynnysarvon alittava hankinta – Syrjimättömyysperiaate – Velvollisuus avoimuuteen

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (28.4.2004), että Suomi on rikkonut yhteisön oikeutta Senaatti-kiinteistöjen suurkeittiölaitehankinnan yhteydessä. Kyseisen hankinnan arvo jäi alle hankintadirektiivin soveltamiskynnyksen. *Komissio* vetosi tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen ja katsoi, että vaikka hankintaan ei sovelleta hankintadirektiiviä, siitä olisi kuitenkin tullut järjestää tarjouskilpailu.

Suomi katsoi vastineissaan (15.6.2004 ja 26.8.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä (8.6.2006) ensisijaisesti, että kanne tulee jättää tutkimatta, koska *komissio* on muuttanut kanteen kohdetta siitä, mitä perustellussa lausunnossa on esitetty. Kanne tulee joka tapauksessa hylätä perusteettomana. Esillä olevasta hankinnasta oli ilmoitettu julkisesti ja siitä oli järjestetty tarjouskilpailu. Yhteisön oikeuden edellyttämä avoimuus on siten toteutunut kyseisessä hankinnassa.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Sharpstonin* 18.1.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 26.4.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että *komission* kanne on jätettävä tutkimatta.

2. Asia C-54/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus) – Siirtolupajärjestelmä – Ulkomailla rekisteröidyn ajoneuvon käyttö Suomessa

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (4.2.2005) Suomen lainsäädännön rajoittavan tavaroiden vapaata liikkuvuutta EY 28 ja EY 30 artiklan vastaisesti, kun toisesta jäsenvaltiosta tuodulta ajoneuvolta vaaditaan siirtolupa, jos ajoneuvoa kuljettaa Suomessa vakinaisesti asuva henkilö.

Suomi katsoi vastineissaan (28.4.2005 ja 17.8.2005) ja asian suullisessa käsittelyssä (9.11.2006), ettei se ole rikkonut yhteisön oikeutta. Siirtolupajärjestelmästä ei seuraa velvollisuutta pysähtyä rajalla tai systemaattisten rajamuodollisuuksien noudattamista. Vaikka velvollisuuden hakea väliaikaiselle käytölle siirtolupa katsottaisiinkin rajoittavan tavaroiden vapaata liikkuvuutta, järjestelmää voidaan joka tapauksessa pitää EY 30 artiklan perusteella oikeutettuna. Järjestelmä on välttämätön verovalvonnan tehokkuuden, rekisterin ajantasaisuuden sekä liikenneturvallisuuden ja -valvonnan vuoksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mengozzin* 11.1.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 15.3.2007 antamassaan tuomiossa, että Suomi ei ole noudattanut EY 28 ja EY 30 artiklan mukaisia velvoitteitaan, kun se on edellyttänyt, että toisessa jäsenvaltiossa laillisesti rekisteröidyille ja käytetyille ajoneuvoille on niiden käyttämiseksi haettava Suomen lainsäädännön mukainen siirtolupa.

3. Asia C-342/05, *komissio vastaan Suomi*

Kanteen kohde: Luontodirektiivi 92/43/ETY – Sudenmetsästys

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (26.9.2005) Suomen rikkovan yhteisön luontodirektiiviä. Suomessa harjoitettava sudenmetsästys ei täytä luontodirektiivissä asetettuja edellytyksiä.

Suomi kiisti vastineissaan (7.12.2005 ja 3.4.2006) *komission* kanteen. Suomessa suden suojelun taso täyttää luontodirektiivin suotuisalle suojelutasolle asetetut kriteerit ja suojelusta poikkeamista koskeva

käytäntö ei haittaa em. suojelutason säilyttämistä. Suomessa on käytössä vaihtoehtoisia ratkaisuja metsästämisestä sijaan ja tämän muun tyydyttävän ratkaisun olemassaolon tutkiminen on suojelusta poikkeamisen edellytys. Direktiivi nimenomaisesti sallii suojelusta poikkeamisen erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi. Vahingon merkityksellisyys tulee arvioida tapauskohtaisesti. Tämä arviointi ja arvio mahdollisuudesta käyttää muuta tyydyttävää ratkaisua tehdään paikallistasolla. Näin pyyntiluvat voidaan kohdistaa tapauksiin, joissa tarve niiden käyttämiseen on suurin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 30.11.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 14.6.2007 antamassaan tuomiossa, että Suomi on rikkonut luontodirektiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se on sallinut suden ennalta ehkäisevän metsästyksen ilman, että on osoitettu, että metsästys on omiaan ehkäisemään erityisen merkittäviä vahinkoja. Muilta osin tuomioistuin hylkäsi kanteen.

4. Asia C-153/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2002/96/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (21.3.2006), että Suomi ei Ahvenanmaan maakunnan osalta ole antanut direktiivin 2002/96/EY täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä.

Suomi myönsi vastineessaan (24.4.2006) komission kanteen oikeaksi. *Suomi* totesi, että Ahvenanmaan maakunnan hallituksen mukaan täytäntöönpanoilmoitukset voidaan tehdä kesällä 2006.

Yhteisöjen tuomioistuimen kahdeksannen jaoston puheenjohtaja poisti asian rekisteristä 2.2.2007 antamallaan määräyksellä.

5. Asia C-377/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Direktiivin 2003/35/EY täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (14.9.2006), että Suomi ei ole antanut direktiivin täytäntöön panemiseksi tarpeellisia lakeja ja muita säädöksiä Ahvenanmaan maakunnan osalta.

Suomi myönsi vastineessaan (31.10.2006) komission kanteen oikeaksi. Direktiivin täytäntöönpano on viivästynyt. *Suomi* totesi, että direktiivi on kuitenkin notifioitu komissiolle Ahvenanmaan maakunnan osalta kokonaisuudessaan 20.9.2006 tehdyllä ilmoituksella.

Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti poisti asian rekisteristä 29.1.2007 antamallaan määräyksellä.

6. C-523/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Alusjätedirektiivi 2000/59/EY – Satamien jätehuoltosuunnitelmat

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (18.12.2006), että Suomi on jättänyt täyttämättä direktiivin mukaiset velvollisuutensa, koska komissio ei ole saanut vahvistusta siitä, että kaikille suomalaisille satamille olisi hyväksytty jätehuoltosuunnitelmat.

Suomi toi vastineessaan (15.2.2007) esiin tilanteen jätehuoltosuunnitelmien hyväksymisen osalta sekä arvioi, että viimeiset jätehuoltosuunnitelmat voitaisiin hyväksyä viimeistään maaliskuun 2007 kuluessa.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 4.10.2007 antamassaan tuomiossa, että Suomi on laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaiset velvollisuutensa.

2.2.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-387/06, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Kiinteän verkon ja matkaviestinverkon yhteenliittämisen sääntely viestintämarkkinalaissa – Puitedirektiivi 2002/21/EY – Käyttöoikeusdirektiivi 2002/19/EY

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (19.9.2006), että Suomi on rajoittamalla viestintämarkkinalain 43 §:llä Viestintäviraston valtuuksia säännellä kiinteästä verkosta matkaviestinverkkoon suuntautuvien puhelujen terminointia, jättänyt täyttämättä puitedirektiivin 8 artiklaan sekä käyttöoikeusdirektiivin 8 artiklaan perustuvat velvollisuutensa.

Suomi ilmoitti vastineissaan (31.10.2006 ja 12.1.2007) tulevansa lähiaikoina tarkastelemaan Viestintäviraston sääntelyvaltuuksien laajentamista sikäli kuin kyse on viestintämarkkinalain 43 §:n 4 momentin mukaisista tilanteista, joissa yhteyttä ei ole valittu tunnuksella tai ensisijaisvalinnalla. Viestintämarkkinalain 43 §:n 1, 2 tai 3 momentin osalta Suomi vaati kanteen jättämistä tutkittavaksi ottamatta, koska näissä säännöksissä ei säädellä kanteen kohteena olevaa terminointia. Suomi pyysi kanteen hylkäämistä siltä osin kuin kyse on yhteyksistä, jotka on valittu viestintämarkkinalain 43 §:n 4 momentin mukaisesti tunnuksella tai ensisijaisvalinnalla, koska nämä kuuluvat Viestintäviraston sääntelyvaltuuksien piiriin.

2. Asia C-118/07, komissio v. Suomi

Kanteen kohde: Eräiden kolmansien maiden kanssa ennen EU-jäsenyyttä tehtyjen investointisuojasopimusten sisältämät pääomien ja maksujen siirtoja koskevat määräykset – EY 57, 59 ja 60 artiklaan perustuvat pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoitukset – EY 307 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (27.2.2007), että Suomen ennen EU-jäsenyyttä eräiden kolmansien maiden kanssa tekemiin investointisuojasopimuksiin sisältyvien investointeihin liittyvien pääoman ja maksujen siirtoja koskevien määräysten vuoksi Suomi ei voi noudattaa EY:n toimielinten EY 57 artiklan 2 kohdan, EY 59 artiklan ja EY 60 artiklan 1 kohdan nojalla toteuttamia maksujen ja pääomien vapaata liikkuvuutta rajoittavia toimenpiteitä. *Komissio* katsoo, että Suomi ei ole toteuttanut EY 307 artiklan 2 kohdassa edellytettyjä aiheellisia toimenpiteitä poistaakseen tämän ristiriidan.

Suomi katsoi vastineissaan (12.4.2007 ja 13.8.2007), että kanteessa tarkoitetut investointisuojasopimusten määräykset eivät ole komission väittämällä tavalla ristiriidassa EY 57 artiklan 2 kohdan, 59 artiklan tai 60 artiklan 1 kohdan kanssa. Suomi ei ole jättänyt täyttämättä EY 307 artiklan 2 kohdan mukaisia velvollisuuksiaan. Pelkästään se, että yhteisöllä on toimivalta yllä mainittujen määräysten nojalla toteuttaa rajoituksia, ei merkitse ristiriitaa kanteen kohteena olevien investointisuojasopimusten määräysten kanssa. EY 307 artiklan toisessa kohdassa edellytetään nimenomaisesti todettujen ristiriitojen olemassaoloa. Vaikka komission näkemys hyväksyttäisiin, sisältävät kyseiset investointisuojasopimukset yhtä lukuun ottamatta erityislausekkeen, jonka nojalla Suomi voi noudattaa mahdollisia EY:n toimielinten toteuttamia rajoituksia.

3. Asia C-335/07, komissio vastaan Suomi

Kanteen kohde: Yhdyskuntajätevesidirektiivi 91/271/ETY – Typen jälkikäsittely yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan (18.7.2007), että Suomi rikkoo direktiivin 5 artiklaa, koska Suomessa ei edellytetä typen jälkikäsittelyä kaikissa yli 10 000 avl:n (asukasvastineluku) taajamien yhdyskuntajätevedenpuhdistamoissa. Direktiivin mukaan tällaisten taajamien jätevesistä on paikallisista olosuhteista riippuen poistettava tehostetusti fosforia tai typpeä tai molempia.

Suomi katsoi vastineessaan (27.9.2007), ettei Suomi ole velvollinen suorittamaan typen jälkikäsittelyä kaikissa yli 10 000 avl:n jätevedenpuhdistamoissa, vaan ainoastaan kun se on tarpeen. Direktiivin nimenomaisen sanamuodon mukaan typenpoistovelvollisuus riippuu paikallisista olosuhteista. Paikalliset olosuhteet eivät Suomen olosuhteissa aina edellytä typen poistoa, koska jätevesien tyyppi ei useissa tapauksissa aiheuta haittaa ympäristölle. Esimerkiksi sisävesien rannikolla sijaitsevista jätevedenpuhdistamoista tulevasta tyypestä vain pieni osa pääsee kulkeutumaan Itämereen saakka.

2.3 SUOMEN NOSTAMAT KANTEET

Seuraava jakso koskee EY 230 artiklaan perustuvia kumoamiskanteita, jotka Suomi on nostanut EU:n toimielimiä vastaan. Suomi ei ole kertomuskaudella nostanut uusia kanteita. Yhdessä asiassa on annettu tuomio kertomuskaudella.

1. Asia T-230/04, Suomi vastaan komissio

Kanteen kohde: Komission rahoitusoikaisupäätös 2004/136/EY - EMOTR:n tukiosasto - Suomen valvontatoimenpiteet - Peltokasvien tuki

Asian käsittely: Suomi vaati kirjelmässään (26.3.2004 ja 22.9.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä (9.1.2007) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission tekemän rahoitusoikaisupäätöksen. Tällä päätöksellä komissio päätti jättää Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston rahoituksen ulkopuolelle Suomen varainhoitovuosina 2000–2002 ilmoittamista menoista noin neljän miljoonan euron suuruisen summan. Kyseiset menot kohdistuvat peltokasvien pinta-alatukiin. Komission mukaan Suomen viranomaisten suorittama tukien valvonta on ollut puutteellista. Suomi katsoi, että rahoitusoikaisu on kokonaisuudessaan perusteeton. Toissijaisesti Suomi katsoi, että rahoitusoikaisun laajentamiselle Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjois-Savoon, Keski-Suomeen, Kainuuseen ja Lappiin ei ole perusteita.

Komissio kiisti kirjelmässään (17.6.2004 ja 8.12.2004) sekä asian suullisessa käsittelyssä kaikki Suomen esittämät kanneperusteet ja katsoi, että kanne on hylättävä.

Tuomio: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi 12.9.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kanteen.

2.4 VALITUSASIAT

Seuraava jakso koskee valituksia, jotka on tehty yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisuksista. Kertomuskauden aikana on annettu määräys kahdessa valitusasiassa, jossa Suomi on valittajana (2.4.1 jakso). Yhdessä asiassa, jossa Suomi on mukana, on annettu ratkaisuehdotus (2.4.2. jakso). Yksi asia on kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa (2.4.3 jakso).

2.4.1 Tuomiot

1. Asia C-163/06 P, *Suomi vastaan komissio*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antama määräys asiassa T-177/05, Suomi vastaan komissio – Tutkimatta jättäminen – Päätös, jolla on oikeusvaikutuksia

Asian käsittely: *Suomi* vaatii valituskirjelmässään ja vastauksessaan (23.3.2006 ja 29.8.2006), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asiassa T-177/05 annetun määräyksen, jolla yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jätti Suomen nostaman kanteen tutkimatta. Komissio on riidanalaisella päätöksellään tosiasiallisesti evännyt Suomelta mahdollisuuden tehdä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu ehdollinen maksusuoritus. Riidanalaisella päätöksellä on siten oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla Suomea sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttavat Suomen etuihin ja muuttavat Suomen oikeusasemaa selvästi.

Komissio on vastineissaan (12.6.2006 ja 11.10.2006) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valituksen perusteettomana.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi valituksen 21.6.2007 antamallaan määräyksellä.

2. Asia C-457/06 P, *Suomi vastaan komissio*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antama määräys asiassa T-350/05, Suomi vastaan komissio – Tutkimatta jättäminen – Päätös, jolla on oikeusvaikutuksia

Asian käsittely: *Suomi* vaatii valituskirjelmässään (15.11.2006), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-350/05 antaman määräyksen, jolla tuomioistuin jätti Suomen nostaman kanteen tutkimatta. Komissio on riidanalaisella päätöksellään tosiasiallisesti evännyt Suomelta mahdollisuuden tehdä yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitettu ehdollinen maksusuoritus. Riidanalaisella päätöksellä on siten oikeuskäytännössä edellytetyllä tavalla Suomea sitovia oikeusvaikutuksia, jotka vaikuttavat Suomen etuihin ja muuttavat Suomen oikeusasemaa selvästi.

Komissio on vastineessaan (31.1.2007) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään valituksen perusteettomana.

Määräys: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi valituksen 4.10.2007 antamallaan määräyksellä.

2.4.2 Julkisasiamiehen ratkaisuehdotukset

1. Yhdistetyt asiat C-39/05 P ja C-52/05 P, *Ruotsi ja Maurizio Turco vastaan neuvosto*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio - Avoimuusasetus (EY) 1049/2001 - Poikkeusperusteet - Oikeudellisen neuvonannon suoja

Asian käsittely: *Valittajat* ovat pyytäneet yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen 23.11.2004 antaman tuomion. Kyseisellä tuomiolla hylättiin Turcon kanteessa esittämä pyyntö saada käyttöönsä neuvoston oikeuspalvelun lausunto avoimuusasetuksen oikeudellisen neuvonannon suojaa koskevan 4(2) artiklan nojalla.

Suomi yhtyi vastineessaan ja asiassa järjestetyssä suullisessa käsittelyssä (30.5.2005 ja 26.9.2007) valittajien oikeudellisiin perusteisiin. Suomi katsoi ensinnä, että avoimuusasetuksen 4(2) artikla edellyttää asiakirjapyyntöjen tapauskohtaista arviointia. Oikeudellisen neuvonannon suojaa koskevaa poikkeusta on tulkittava ja sovellettava suppeasti. Toiseksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tulkinnut ja soveltanut virheellisesti avoimuusasetuksen 4(2) artiklan mukaista ylivoimaisen yleisen edun käsitettä ja asettanut tätä koskevan todistustaakan virheellisesti asiakirjapyyntöä tekijälle.

Ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduro* katsoi 29.11.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan mukaisesti, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen antama tuomio tulisi kumota. Julkisasiamies katsoi, että tuomiossa on tulkittu ja sovellettu virheellisesti avoimuusasetuksen 4 (2) artiklan viimeistä lausetta, joka edellyttää asiakirjan tutustuttavaksi antamista ylivoimaisen yleisen edun sitä edellyttäessä.

2.4.3 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-139/07 P, *komissio vastaan Technische Glaswerke Ilmenau GmbH*

Valituksen kohde: Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomio - Avoimuusasetus (EY) 1049/2001 - Poikkeusperusteet - Asiakirjojen konkreettinen ja asiakirjakohtainen tutkimisvelvollisuus

Asian käsittely: *Komissio* on valituksellaan (8.3.2007) pyytänyt yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-237/02 *Technische Glaswerke* antaman tuomion. Tuomiolla kumottiin komission päätös, jolla kantajalta evättiin oikeus tutustua tälle myönnettyjen tukien tutkintamenettelyä koskeviin asiakirjoihin.

Suomi pyysi vastineessaan (12.6.2007) komission valituksen hylkäämistä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei rikkonut asiassa yhteisön oikeutta. Toimielin ei vapaudu asiakirjapyyntöä tarkoitettujen asiakirjojen konkreettisesta ja asiakirjakohtaisesta tutkimisvelvollisuudesta pelkästään sillä perusteella, että kysymys on valtiontukimenettelyyn liittyvistä asiakirjoista.

2.5 VÄLIINTULOT

Tässä jaksossa esitellään ne vireillä olevat kanteet, joissa Suomi on väliintulijana asettunut tukemaan toista asian osapuolista. Joukossa on sekä muita jäsenvaltioita vastaan nostettuja rikkomuskanteita että yhteisön säädöksiä koskevia kumoamiskanteita. Ensimmäisessä jaksossa esitellään asiat, joissa on

kertomuskautena annettu tuomio (2.5.1 jakso) ja toisessa kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat (2.5.2 jakso).

2.5.1 Tuomiot

1. Asia C-507/03, *komissio vastaan Irlanti*

Kanteen kohde: Palveluhankintadirektiivi 92/50/ETY – Julkiset hankinnat – Perustamissopimuksen yleiset periaatteet

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (1.12.2003), että Irlanti ei ole noudattanut perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan, kun palvelujen tarjoaminen on annettu tietyn tahon tehtäväksi ilman minkäänlaista etukäteistä julkistamista.

Suomi katsoi väliintulokirjelmässään (6.7.2004), että kanne tulisi hylätä. Komission esittämä ilmoitusvelvollisuus ei ole johdettavissa direktiivistä eikä myöskään yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä tai perustamissopimuksesta. Avoimuusvelvollisuus ei tarkoita, että jokainen hanke olisi ilmoitettava tietyllä foorumilla tai että aina olisi järjestettävä tarjouskilpailu. Hankintadirektiivin yksityiskohtaiset menettelytapasäännökset eivät voi ulottua sellaisiin hankintoihin, jotka on nimenomaisesti suljettu direktiivin menettelytapasääntöjen soveltamisalan ulkopuolelle.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 14.9.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi kanteen 31.11.2007 antamallaan tuomiolla. Komission ilmoitus, jonka mukaan sille osoitettiin kyseessä olevaa sopimusta koskenut kantelu, ei voi riittää sen osoittamiseen, että kyseiseen sopimukseen liittyi varma rajat ylittävä intressi, eikä siis myöskään sen toteamiseen, että jäsenyysvelvoitteita on jätetty noudattamatta.

2. Asia T-229/04, *Ruotsi vastaan komissio*

Kanteen kohde: Parakvattidirektiivi 2003/112/EY – Kasvinsuojeluainedirektiivi 91/414/ETY – EY 6 ja EY 174 artikla (ympäristönsuojelu)

Asian käsittely: *Ruotsi* vaati kanteellaan (27.2.2004) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission direktiivin, jolla lisätään parakvatti-niminen aine kasvinsuojeluaineiden sallittujen tehoaineiden listaan. *Ruotsi* katsoi, että komissio on parakvattidirektiivin antaessaan jättänyt noudattamatta ympäristönsuojelua koskevia EY 6 ja EY 174 artiklaa. Lisäksi komissio on rikkonut kasvinsuojeluainedirektiivin 5 artiklaa, jonka mukaan tehoainetta sisältävien kasvinsuojeluaineiden hyvän kasvinsuojelukäytännön mukaisella käytöllä ei saa olla haitallisia vaikutuksia ihmisten tai eläinten terveyteen tai kohtuuttomia haittavaikutuksia ympäristöön.

Suomi katsoi *Ruotsia* tukevassa väliintulokirjelmässään (28.1.2005), että parakvattidirektiivi tulisi kumota. Direktiiviä säädettäessä on laiminlyöty noudattaa ennalta varautumisen periaatetta. Myöskään vaatimusta suojelun korkeasta tasosta ei ole noudatettu.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* kumosi tuomiossaan (11.7.2007) parakvattidirektiivin Suomen kannan mukaisesti.

3. Asia C-334/04, komissio vastaan Kreikka

Kanteen kohde: Lintudirektiivi 79/409/ETY – Erityissuojelualueiden osoittaminen – Important Bird Areas -luettelo (IBA)

Asian käsittely: Komissio nosti yhteisöjen tuomioistuimessa Kreikkaa vastaan kanteen (30.7.2004), joka koski lintudirektiivin rikkomista. Komission mukaan Kreikka ei noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan siltä osin kuin on kyse Natura 2000 -verkostoon sisällytettävien lintujen erityissuojelualueiden osoittamisesta.

Suomi rajoitti Kreikkaa tukevan väliintulokirjelmänsä (18.7.2005) koskemaan sitä, mikä merkitys Important Bird Areas -luettelolla (IBA) on direktiivin mukaisten erityissuojelualueiden valinnassa. *Suomi* katsoi, että IBA-luetteloa voidaan käyttää yhtenä tietolähteenä jäsenvaltion osoittaessa erityissuojelualueita. Indisioina lintudirektiivin rikkomisesta voidaan pitää esimerkiksi sitä, että erityissuojelualueiden lukumäärä ja pinta-ala selvästi alittavat IBA-alueiden lukumäärän ja kokonaispinta-alan. IBA-selvitykselle ei kuitenkaan voida antaa sellaista painoarvoa, joka edellyttäisi kaikkien siihen sisältyvien alueiden sisällyttämistä sellaisenaan erityissuojelualueiden listaan.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 14.9.2006 antama ratkaisuehdotus oli Suomen linjan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 25.10.2007 antamassaan tuomiossa, että Kreikka on osoittanut erityissuojelualueiksi selvästi vähemmän alueita kuin direktiivi edellyttää, jättänyt osoittamatta alueita tietyn lintulajin suojelemiseksi ja osoittanut erityissuojelualueiksi alueita, joilla tietyt lintulajit eivät ole riittävästi edustettuina. Tuomioistuin katsoi näin ollen Kreikan rikkoneen lintudirektiivin 4 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan. Tuomioistuin hylkäsi kanteen muilta osin. Tuomio oli Suomen linjan mukainen.

4. Asia C-503/04, komissio vastaan Saksa

Kanteen kohde: Yhteisöjen tuomioistuimen yhdistetyissä asioissa C-20/01 ja C-28/01 antaman tuomion täytäntöönpano

Asian käsittely: *Komissio* vaati kanteessaan (7.12.2004) tuomioistuinta toteamaan, ettei Saksa ole pannut täytäntöön tuomioistuimen tuomiota, kun se ei ole purkanut virheellisten hankintamenettelyjen tuloksena tehtyjä hankintasopimuksia ja velvoittamaan Saksa maksamaan päivittäistä uhkasakkoa tuomion täytäntöön panemisen edellyttämien toimenpiteiden viivästyessä.

Suomi tuki väliintulollaan Saksaa. Väliintulokirjelmässään (19.9.2005) *Suomi* katsoi, ettei yhteisöjen tuomioistuimen asioissa C-20/01 ja C-28/01 antaman tuomion täytäntöön paneminen edellytä voimassa olevien sopimusten purkua toisen sopimuspuolen vahingoksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Trstenjakin* 28.3.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 18.7.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti, että Saksa on rikkonut yhteisön oikeutta, kun se ei ollut komission toimittamassa perustellussa lausunnossa asetetussa määräajassa purkanut kuin toisen tuomiossa tarkoitetuista hankintasopimuksista.

5. Asia C-64/05 P, *Ruotsi v. komissio ym.*

Kanteen kohde: Avoimuusasetus (EY) N:o 1049/2001 – Poikkeus julkisuusperiaatteesta

Asian käsittely: *Ruotsi* vaatii valituksessaan (14.2.2005) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen asiassa T-168/02, IFAW antaman avoimuusasetuksen 4 artiklan 5 kohdan tulkintaa koskevan tuomion. Avoimuusasetuksen 4 artiklan 5 kohdan mukaan: "Jäsenvaltio voi pyytää toimielintä olemaan luovuttamatta kyseisestä jäsenvaltiosta peräisin olevaa asiakirjaa ilman jäsenvaltion etukäteen antamaa suostumusta." Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi tuomiossaan, että jäsenvaltiolla on 4 artiklan 5 kohdan mukaan veto-oikeus kieltää toimielintä luovuttamasta siltä peräisin olevaa asiakirjaa. Se katsoi myös, että toimielimen on aina ennen asiakirjojen luovuttamista kysyttävä jäsenvaltion kantaa luovutukseen. Mikäli jäsenvaltio kieltää luovutuksen, asiakirjoja ei voida luovuttaa, vaikka jäsenvaltio ei olisi perustellut kielteistä kantaansa.

Suomi tuki asiassa väliintulijana *Ruotsia*. *Suomi* katsoi väliintulokirjelmässään (19.12.2005) sekä suullisessa käsittelyssä (16.1.2007), että toimielin ei voi toteuttaa asetuksen tavoitetta mahdollisimman laajaan julkisuuteen ilman, että jäsenvaltio on esittänyt perustelut kielteiselle kannalleen ja että niiden perusteella on kiistatta pääteltävissä, että 4 artiklan 5 kohta soveltuu kyseiseen asiakirjaan. Toimielin ei voi luovuttaa asiakirjaa tilanteessa, jossa jäsenvaltio on kieltänyt luovutuksen ja perustellut kantansa 4 artiklan 1-3 kohdissa mainituilla poikkeusperusteilla. Jäsenvaltion pyyntö voi myös perustua jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön salassapitosäännöksiin tai muihin kansallisen järjestelmän sääntöihin, kahdenkeskisiin valtiosopimuksiin taikka yhteisön oikeuden muihin asiakirjajulkisuutta koskeviin erityissäännöksiin tai yhteisöä velvoittaviin kansainvälisiin säästöksiin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Maduron* 18.7.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan mukainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* kumosi 18.12.2007 antamassaan tuomiossa asiassa T-168/02, IFAW annetun tuomion Suomen kannan mukaisesti.

6. Asia C-186/05, *komissio vastaan Ruotsi*

Kanteen kohde: Alkoholin maahantuontikielto – Ruotsin lainsäädäntö – Alkoholin vähittäismyyntimonopoli – EY 31 (valtion kaupalliset monopolit) ja EY 28 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus)

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (25.4.2005) Ruotsin lainsäädännön estävän yhteisön oikeuden vastaisesti alkoholin yksityisen, itsenäisen välittäjän tai ammattimaisen kuljetuspalvelun välityksellä tapahtuvan maahantuonnin. Tavaroiden vapaasta liikkuvuudesta annetun EY 28 artiklan vastaista on, että vain vähittäismyyntimonopoli (Systembolaget) voi asiakkaan pyynnöstä hoitaa yksityisen maahantuonnin.

Suomi tuki asiassa väliintulijana *Ruotsia*. Väliintulokirjelmässään (19.12.2005) *Suomi* katsoi, että komission kanne on hylättävä, koska komissio on perustanut kanteensa virheellisesti EY 28 artiklaan. Kyseinen tuontikielto on osa vähittäismyyntimonopolia ja siihen sovelletaan EY 31 artiklaa *Franzén*-asiassa (C-189/95) annetun tuomion mukaisesti.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* katsoi 4.10.2007 antamassaan tuomiossa, että Ruotsissa voimassa oleva alkoholin tuontikielto on EY 28 artiklan vastainen. Tuomio oli Suomen kannan vastainen.

7. Asia C-297/05, komissio vastaan Alankomaat

Kanteen kohde: Ajoneuvojen katsastus – Toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity ajoneuvo – EY 28 ja 30 artikla (tavaroiden vapaa liikkuvuus)

Asian käsittely: *Komissio* katsoi kanteessaan (22.7.2005), että Alankomaat ei ole noudattanut EY 28 ja 30 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska Alankomaat edellyttää, että toisessa jäsenvaltiossa rekisteröity ajoneuvo katsastetaan ennen sen rekisteröintiä Alankomaissa, vaikka katsastusta ei edellytetä silloin, kun Alankomaissa rekisteröity ajoneuvo luovutetaan Alankomaissa asuvalle uudelle haltijalle.

Suomi katsoi Alankomaita tukevassa väliintulokirjelmässään (29.6.2006), ettei ajoneuvon rekisteröintikatsastus ole kielletty rajoitus tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle. Rekisteröintikatsastus on rekisteröinnin olennainen edellytys ja siten oikeutettavissa samoilla perusteilla kuin itse rekisteröintimenettely. Näitä perusteita ovat verovalvonnan tehokkuus, liikenneturvallisuus, kuluttajansuoja sekä ympäristönsuojelu.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* hylkäsi 20.9.2007 antamassaan tuomiossa komission kanteen siltä osin kuin se koski rekisteröintikatsastuksen yhteydessä tehtävää ajoneuvon tunnistamista varten tehtävää tarkastusta. *Tuomioistuin* katsoi, että Alankomaat kuitenkin rikkoo yhteisön oikeutta siltä osin kuin se edellyttää, että toisissa jäsenvaltioissa aikaisemmin rekisteröityjen yli kolme vuotta vanhojen ajoneuvojen fyysinen kunto on katsastettava ennen niiden rekisteröintiä Alankomaissa.

8. Asia C-299/05, komissio vastaan Euroopan parlamentti ja neuvosto

Kanteen kohde: Lapsen hoitotuki – Maksuihin perustumaton erityisetuus – Sosiaaliturva-asetus (ETY) N:o 1408/71 – Asetuksen N:o 1408/71 muuttamiseksi annettu asetusta (EY) N:o 647/2005

Asian käsittely: *Komissio* vaati kanteessaan (26.7.2005), että yhteisöjen tuomioistuin kumoaa asetuksen N:o 647/2005 liitteen I siltä osin kuin tietyt Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan etuudet eivät komission näkemyksen mukaan täytä asetuksessa esitettyjä maksuihin perustumattomien erityisetuksien kriteerejä.

Suomi tuki väliintulollaan Euroopan parlamenttia ja neuvostoa. *Suomi* otti väliintulokirjelmässään ja suullisessa käsittelyssä (4.1.2006 ja 18.4.2007) kantaa vain Suomeen liittyviin lapsen hoitotukea koskeviin väitteisiin. *Suomi* katsoi, että lapsen hoitotuki täyttää asetuksessa ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetut maksuihin perustumattoman erityisetuuden kriteerit, minkä vuoksi sen myöntäminen voidaan rajoittaa vain maassa asuviin henkilöihin.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Kokottin* 3.5.2007 antama ratkaisuehdotus oli Suomen kannan vastainen.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* kumosi 18.10.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan vastaisesti asetuksen N:o 647/2005 liitteen I kanteessa tarkoitettujen Suomen, Ruotsin ja Yhdistyneen kuningaskunnan etuuksien osalta.

9. Asia C-440/05, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston alusjätepuitepäätös 2005/667/YOS - Yhteisön toimivalta rikosoikeuden alalla - Liikennepolitiikka

Asian käsittely: *Komissio* vaati kanteellaan (8.12.2005) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan puitepäätöksen. Puitepäätöksessä määrätään rikosoikeudellisista seuraamuksista, joita jäsenvaltioiden on säädettävä alusjätedirektiivin 2005/35/EY rikkomuksista. *Komissio* katsoi, että puitepäätöksessä on kyse välttämättömistä toimenpiteistä liikennepolitiikan tehokkuuden turvaamiseksi ja ne kuuluvat siten yhteisön toimivaltaan. *Komissio* perusti kanteensa asiassa C-176/03 *komissio v. neuvosto* annettuun tuomioon.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (12.6.2006) neuvostoa ja vaati ensisijaisesti yhteisöjen tuomioistuinta hylkäämään kanteen kokonaisuudessaan. Tuomiosta C-176/03 ei seuraa, että rikosoikeudellisia määräyksiä voidaan yhteisössä antaa kaikilla yhteisöpolitiikan aloilla. Pääsääntönä on, että rikosoikeus kuuluu edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan, ja että niitä koskevia määräyksiä voidaan antaa vain unionisopimuksen nojalla. Pelkkä viittaus toimen välttämättömyyteen yhteisön politiikan kannalta ei yksistään riitä perustamaan yhteisölle rikosoikeudellista toimivaltaa. Yhteisön rikosoikeudellisen toimivallan edellytyksenä on aina se, että jäsenvaltioilla on laaja harkintavalta valita sovellettavat rikosoikeudelliset seuraamukset. Tämä edellytys ei täyty, koska puitepäätöksen artiklat rajoittavat merkittävästi jäsenvaltioille kuuluvaa rikosoikeudellisten seuraamusten valintaa koskevaa harkintavaltaa. Lisäksi rangaistuslajien ja -tasojen yksityiskohtainen harmonisointi ei yhteisölainsäädännön keinoin ole tarpeellista yhteisön liikennepoliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Julkisasiamiehen ratkaisuehdotus: *Julkisasiamies Mazák* katsoi 28.6.2007 antamassaan ratkaisuehdotuksessa Suomen kannan vastaisesti, että puitepäätös tulisi kumota.

Tuomio: *Yhteisöjen tuomioistuin* kumosi puitepäätöksen 23.10.2007 antamassaan tuomiossa. Tuomio oli Suomen kannan vastainen.

2.5.2 Kirjallisessa tai suullisessa vaiheessa olevat asiat

1. Asia C-249/05, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: Investointeja koskevat sopimukset - Vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset - EY 57, EY 59 ja EY 60 artiklaan perustuvat pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoitukset - EY 307 artikla

Komissio katsoo kanteessaan (2.6.2006), että eräät Ruotsin investointisopimusten sisältämät vapaita rahansiirtoja koskevat määräykset estävät Ruotsia noudattamasta EY:n toimielinten toteuttamia pääomien ja maksujen liikkuvuuden rajoituksia. *Komission* mukaan Ruotsi ei ole noudattanut EY 307 artiklan toisen kohdan mukaisia velvollisuuksiaan, koska se ei ole toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä poistaakseen ristiriidat kyseisten määräysten ja perustamissopimuksen pääomien ja maksujen vapaata liikkuvuutta koskevien määräysten välillä.

Suomi tuki väliintulollaan Ruotsia. *Suomi* katsoi väliintulokirjelmässään (12.4.2007), että kanteessa tarkoitetut investointeja koskevat sopimukset eivät ole *komission* väittämällä tavalla ristiriidassa EY 57 artiklan 2 kohdan, 59 tai 60 artiklan 1 kohdan kanssa. Ruotsi ei ole jättänyt täyttämättä EY 307 artiklan 2 kohdan mukaisia velvollisuuksiaan. Pelkästään se, että yhteisöllä on toimivalta yllä mainittujen määräysten nojalla toteuttaa rajoituksia, ei merkitse ristiriitaa kanteen kohteena olevien sopimusten

kanssa. EY 307 artiklan 2 kohdassa edellytetään kuitenkin nimenomaisesti todettujen ristiriitojen olemassaoloa. Vaikka komission näkemys hyväksyttäisiin, useat esillä olevista sopimuksista sisältävät lausekkeitä, joiden nojalla Ruotsi voi noudattaa mahdollisia EY:n toimielinten toteuttamia rajoituksia.

2. Asia C-294/05, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan (20.7.2005), että Ruotsi on rikkonut yhteisön oikeutta kieltäytyessään laskemasta ja maksamasta omia varoja, joita se ei ole asettanut komission käyttöön yhteisön tullitariffin vastaisesti puolustustarvikkeiden sekä kaksikäyttötuotteiden tullittoman tuonnin yhteydessä vuosina 1998–2002. Ruotsi on siten laiminlyönyt yhteisön omien varojen asetuksen mukaiset velvollisuutensa.

Suomi katsoi Ruotsia tukevassa väliintulokirjelmässään (11.12.2007), että komission kanne tulisi hylätä.

3. Asia C-409/05, komissio vastaan Kreikka

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 – Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista – EY 296 artikla

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan (21.11.2005), että Kreikka on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on laiminlyönyt omien varojen asetuksen mukaisen velvollisuutensa todeta ja tulouttaa omat varat puolustustarvikkeiden tuonnin osalta ja laiminlyönyt viivästyskoron maksamisen tältä osin.

Suomi katsoi Kreikkaa tukevassa väliintulokirjelmässään (11.12.2007), että komission kanne tulisi hylätä.

4. Yhdistetyt asiat C-14/06, Euroopan parlamentti vastaan komissio ja C-295/06, Tanska vastaan komissio

Kanteen kohde: Komission päätöksen 2005/717/EY kumoaminen - Vaaralliset aineet - Aine 10-BDE

Asian käsittely: Tanska ja parlamentti vaativat kanteillaan (9.1. ja 11.1.2006) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen siltä osin kuin se koskee aineen 10-BDE polymeerisissä käyttötarkoituksissa jättämistä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetussa direktiivissä 2002/95/EY olevan käyttökiellon ulkopuolelle. Tanska ja parlamentti katsovat, että komissio ei ole noudattanut direktiivissä ainetta koskevan käyttökiellon poistamiselle asetettuja edellytyksiä.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (3.1.2007) parlamenttia ja Tanskaa ja vaati komission päätöksen kumoamisesta siltä osin kuin se koskee ainetta 10-BDE. Suomi yhtyi erityisesti parlamentin ja Tanskan esittämään näkemykseen, jonka mukaan komissio ei ole noudattanut direktiivin mukaisia edellytyksiä, kun se on tehnyt päätöksen 10-BDE:n sulkemisesta direktiivin käyttökiellon soveltamisalan ulkopuolelle.

5. Asia C-239/06, *komissio vastaan Italia*

Kanteen kohde: Yhteisön omien varojen asetus (EY, Euratom) N:o 1150/2000 - Puolustustarvikkeiden vapauttaminen tuontitulleista - EY 26 artikla

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (29.5.2006), että Italia on rikkonut yhteisön oikeutta, koska se on yksipuolisesti vapauttanut tuontitulleista sotilaskäyttöön tarkoitetun materiaalin ja kieltäytynyt laskemasta ja maksamasta tällaisen vapautuksen perusteella perimättä jätettyjä omia varoja sekä viivästyskorkoja.

Suomi katsoi Italiaa tukevassa väliintulokirjelmässään (26.1.2007), että komission kanne tulisi hylätä.

6. Asia T-299/06, *Leclercq v. komissio*

Kanteen kohde: Väliintulohakemuksen tekeminen - Vaatimus saada tutustua asiakirjaan - Avoimuusasetus (EY) 1049/2001 - Asiakirja - Tietokannan ote

Asian käsittely: Kantaja vaatii kanteessaan (25.10.2006) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta kumoamaan komission 27.7.2006 tekemän päätöksen hylätä kantajan vaatimus saada tutustua komission toimihenkilöitä koskevia tietoja sisältävästä tietokannasta otettuun otteeseen. *Komissio* on tutustumispyynnöstä kieltäytymisen perusteena esittänyt, että kantajan pyynnössä ei ollut kyse päästä tutustumaan toimielimen hallussa olevaan, olemassa olevaan asiakirjaan. Kantaja katsoo, että *komissio* jättää tietokannan virheellisesti avoimuusasetuksen tarkoittaman asiakirjan käsitteen ulkopuolelle.

Suomi pyysi 20.2.2007 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana kantajana olevaa *Leclercq*ä.

7. Asia C-338/06, *komissio vastaan Espanja*

Kanteen kohde: Pääomadirektiivi 77/91/ETY – Osakkeiden merkintäoikeus

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (4.8.2006), että Espanja ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan. Espanjan osakeyhtiölaki rikkoo direktiiviä, koska siinä sallitaan, että yhtiökokous voi myöntää uusien osakkeiden merkinnän ilman merkintäetuoikeutta hintaan, joka alittaa niiden markkinahinnan. Lisäksi osakeyhtiölaissa ei säädetä, että yhtiökokous voi sulkea pois osakkeenomistajien merkintäetuoikeuden vaihtovelkakirjoihin, vaan tällainen mahdollisuus ulottuu ainoastaan osakkeiden merkintään.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (11.4.2007) Espanjaa ja vaati kanteen hylkäämistä. Direktiivin mukaisesta yhdenvertaisen kohtelun velvoitteesta ei voida johtaa sääntöä, jonka mukaan suunnatuissa osakeanneissa tulisi aina noudattaa jotain tiettyä kaavamaisista hinnoitteluperustetta. Yhdenvertainen kohtelu voi suunnatussa osakeannissa toteutua eri tavoin. Kansallisessa lainsäädännössä ei ole tarpeen säätää yhtiökokouksen mahdollisuudesta sulkea pois osakkeenomistajien merkintäetuoikeus vaihtovelkakirjoihin. Direktiiviin tarkoituksena varmistaa osakkeenomistajien ja velkojien vähimmäissuoja. Osakkeenomistajia voidaan siten suojata tehokkaammin kuin direktiivissä edellytetään.

8. Asia C-480/06, komissio vastaan Saksa

Kanteen kohde: Jätehuoltopalvelujen hankinta - Palveluhankintadirektiivi 92/50/ETY - Kuntien välinen yhteistoiminta - Hallinnollinen uudelleenjärjestely

Asian käsittely: Komissio vaatii kanteessaan (24.11.2006) yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Saksa ei ole noudattanut direktiivin mukaisia velvoitteitaan. Eräät saksalaiset piirikunnat ovat tehneet sopimuksen jätehuoltopalveluista julkisoikeudellisen laitoksen kanssa kilpailuttamatta hankintaa yhteisössä, vaikka hankinnan arvo ylittää palveluhankintadirektiivin soveltamisen kannalta merkityksellisen kynnyksarvon.

Suomi pyysi 19.3.2007 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana Saksaa.

9. Asia C-518/06, komissio vastaan Italia

Kanteen kohde: Vakuutusyhtiöiden sopimuksetekovelvollisuus - Kolmas vahinkovakuutusdirektiivi 92/49/ETY - EY 43 artikla (sijoittautumisoikeus) - EY 49 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus)

Asian käsittely: Komissio katsoo kanteessaan (20.12.2006), että Italia ei ole noudattanut direktiivistä ilmeneviä vakuutustuotteiden vapaan markkinoinnin eikä EY 43 ja EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan. EY 43 ja 49 artiklaa rikotaan muun muassa siksi, että Italian lainsäädännössä säädetään kaikille vakuutuslaitoksille moottoriajoneuvojen vastuuvakuutuksen tekemistä koskeva velvollisuus, joka ulottuu kaikkiin vakuutuksenottajien luokkiin ja kaikkiin Italian alueisiin. Sopimuksetekovelvollisuuden aiheuttama rajoitus ei ole suhteellisuusperiaatteen mukainen.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (19.9.2007) Italiaa ja vaati kanteen hylkäämistä. Kirjelmässä käsiteltiin komission kannetta vain vakuutusyhtiön sopimuksetekovelvoitteen osalta. *Suomi* katsoi, että vakuutusyhtiöön kohdistuva sopimuksetekovelvollisuus on perusteltu sekä yleiseen järjestykseen että kuluttajansuojaan liittyvistä syistä, vaikka sen katsottaisiin rajoittavan palvelujen tarjoamisen vapautta ja sijoittautumisoikeutta. Sopimuksetekovelvollisuus on tarpeellinen ja oikeasuhteinen keino sillä tavoiteltujen päämäärien toteuttamiseen.

10. Asia T-111/07, Agrofert Holding

Kanteen kohde: Asiakirjajulkisuus - Avoimuusasetus (EY) 1049/2001 - Yrityskeskittymien valvontaan liittyvät asiakirjat - Asetus (EY) 139/2004

Asian käsittely: Kantaja vaatii kanteessaan (13.4.2007) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan komission päätöksen, jolla se kieltäytyi antamasta tutustuttavaksi erään yrityskaupan valvontaan liittyviä asiakirjoja. Kantaja katsoo, että asiakirjat eivät kuulu avoimuusasetuksen mukaisten poikkeusten piiriin.

Suomi pyysi 26.7.2007 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana kantajana olevaa Agrofert Holdingia.

11. Asia C-13/07, komissio vastaan neuvosto

Kanteen kohde: Neuvoston ja jäsenvaltioiden päätös yhteisön ja jäsenvaltioiden Maailman kauppajärjestön (WTO) yleisneuvostossa vahvistettavasta kannasta koskien Vietnamin liittymistä WTO:hon – EY 133 artikla (yhteinen kauppapolitiikka) – Toimivalta

Asian käsittely: *Komissio* vaatii kanteessaan (18.1.2007) yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan neuvoston ja jäsenvaltioiden päätöksen yhteisön ja jäsenvaltioiden WTO:n yleisneuvostossa vahvistettavasta kannasta koskien Vietnamin liittymistä WTO:hon. Päätös tulisi kumota siltä osin kuin sen oikeudellisena perustana on jaettua toimivaltaa koskeva EY 133 artiklan 6 kohta.

Suomi tuki väliintulokirjelmässään (27.9.2007) neuvostoa ja vaati tuomioistuinta jättämään kanteen tutkimatta siltä osin kuin se koskee neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöstä ja joka tapauksessa hylkäämään kanteen perusteettomana. *Suomi* katsoi, että riidanalaisen neuvoston päätöksen on tullut perustua kaikkia niitä kysymyksiä koskeville oikeudellisille perustoille, joita yhteisön ja Vietnamin väliset WTO:n sopimuskokonaisuudesta johtuvat sitoumukset koskevat. WTO:n sopimuskokonaisuuteen sisältyy määräyksiä, joissa ylitetään EY 133 artiklan 6 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettulla tavalla yhteisön sisäinen toimivalta. Lisäksi ainakin GATS:iin sisältyviin yhteisön ja Vietnamin sidontalistoihin sisältyy EY 133 artiklan 6 kohdan toisessa alakohdassa mainittuja aloja koskevia sitoumuksia.

12. Asia T-32/07, Slovakia vastaan komissio

Kanteen kohde: Kasvihuonekaasujen päästökiintiöiden jakamista koskeva kansallinen suunnitelma – Päästökauppadirektiivi 2003/87/EY

Asian käsittely: Slovakia riitauttaa kanteessaan (7.2.2007) komission 29.11.2006 tekemän päätöksen, joka liittyy kasvihuonekaasujen päästökiintiöiden jakamista koskevaan kansalliseen suunnitelmaan. Päätöksessä katsotaan, että Slovakian kiintiöiden jakamiseen liittyy seikkoja, jotka eivät sovellu yhteen direktiivin kanssa.

Suomi pyysi 14.5.2007 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana Slovakian tasavaltaa. *Suomi* vetäytyi väliintulosta 23.8.2007.

13. Asia C-246/07, komissio vastaan Ruotsi

Kanteen kohde: EY 10 artikla (lojaliteettivelvollisuus) – EY 300 artikla (sopimuksentekomenettely) – Pysyviä orgaanisia yhdisteitä koskeva Tukholman yleissopimus

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (22.5.2007), että Ruotsi on rikkonut EY 10 artiklaa ja EY 300 artiklan 1 kohtaa esittämällä yksipuolisesti Tukholman yleissopimuksen sihteeristölle niin sanottujen PFOS-yhdisteiden lisäämistä sopimuksen liitteeseen. *Komissio* katsoo, että Ruotsi rikkoi toimillaan yhteisön yhtenäisen kansainvälisen edustuksen, koska Ruotsi toimi asiassa, vaikka se tiesi yhteisön puitteissa aiottavan valmistella asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

Suomi pyysi 19.9.2007 päivätyllä hakemuksellaan saada tukea väliintulijana Ruotsia.

14. Asia C-311/07, komissio vastaan Itävalta

Kanteen kohde: Lääkkeiden hintojen sääntelytoimenpiteitä koskeva direktiivi 89/105/ETY – Lääkkeiden sisällyttäminen sairausvakuutusjärjestelmien korvaamien lääkkeiden luetteloon – Päätöksenteolle asetettu määräaika.

Asian käsittely: *Komissio* katsoo kanteessaan (5.7.2007), että lääkkeiden korvattavuutta koskeva Itävallan kansallinen lainsäädäntö ei ole yhteensopiva direktiivin 6 artiklan 1 kohdan kanssa, koska ei

ole takeita siitä, että lääkkeen sisällyttämistä kansallisen lainsäädännön mukaisesti korvausryhmiin koskeva päätös tehdään direktiivin edellyttämässä 90 tai 180 päivän määräajassa.

Suomi pyysi 25.10.2007 päivätyllä väliintulohakemuksellaan saada tukea väliintulijana Itävaltaa.

3 VALVONTAMENETTELYT

Seuraavassa käydään läpi ne EY 226 ja 228 artiklaan perustuvat Suomea vastaan vireillä olevat rikkomusmenettelyt, joissa kertomuskauden aikana on annettu virallinen huomautus (3.1 jakso), täydentävä virallinen huomautus (3.2 jakso) tai perusteltu lausunto (3.3 jakso). Perusteltua lausuntoa seuraava vaihe on jäsenyysvelvoitteiden rikkomista koskevan kanteen nostaminen. Rikkomuskanteita on käsitelty edellä 2.2 jaksossa.

3.1 EY 226 ARTIKLAN MUKAISET VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Virallinen huomautus 27.11.2006 (2006/0869–0870); *kaksi direktiiviä*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2003/59/EY ja 2004/83/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (18.1.2007) kerrottiin, että direktiivien täytäntöönpano on vielä kesken ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

2. Virallinen huomautus 3.1.2007 (2005/4842); *ravintolisien ilmoitusmenettely*

Komissio katsoo, että ravintolisia koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin 2002/46/EY vastaista on ensinnä se, että ravintolisista annetun asetuksen mukaan ravintolisien markkinoille saattavan elinkeinonharjoittajan on ennen toiminnan aloittamista tehtävä ilmoitus, joka tosiasiallisesti vastaa ennakkolupaa. Toiseksi direktiivin vastaista on, että elinkeinonharjoittajalta edellytetään pakkausmerkinnän mallin lisäksi analyysitodistuksen antamista. *Komissio* epäilee myös, että Suomen ravintolisien ilmoitusmenettely ei ole EY 28 artiklan ja EY 30 artiklan mukainen.

Suomen vastauksessa (27.2.2007) ilmoitettiin, että asetusta muutetaan vuoden 2007 aikana siten, ettei ravintolisää koskevaa ilmoitusta enää vaadita ennakolta eikä ilmoituksen yhteydessä vaadita analyysitodistusta.

3. Virallinen huomautus 3.1.2007 (2006/2437); *työsyrintädirektiivin 2000/78/EY täytäntöönpano ja soveltaminen Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla*

Komissio on esittänyt useita väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja/tai Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole työsyrintädirektiivin mukainen. Väitteet liittyvät yhdenvertaisuuslain ja syrjinnän ehkäisystä annetun Ahvenanmaan maakuntalain syrjinnän määritelmään sekä valtion virkamieslain kiellettyjen syrjintäperusteiden puutteellisuuteen.

Suomen vastauksessa (27.2.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee muuttamaan valtion virkamieslakia siten, että lakiin lisätään kieltä asettaa ketään perusteettomasti eri asemaan sukupuolisen

suuntautumisen vuoksi. Tavoitteena on, että kyseinen lainmuutos tulisi voimaan vuoden 2008 alussa. Muilta osin Suomi katsoi, että yhdenvertaisuuslaki ja maakuntalaki ovat työsyrintädirektiivin mukaisia.

4. Virallinen huomautus 3.1.2007 (2006/2451); syrjintädirektiivin 2000/43/EY täytäntöönpano ja soveltaminen Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla

Komissio on esittänyt useita väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja/tai Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole syrjintädirektiivin mukainen. Väitteet liittyvät yhdenvertaisuuslain ja syrjinnän ehkäisystä annetun Ahvenanmaan maakuntalain syrjinnän määritelmään sekä yhdenvertaisuuslain ja maakuntalain soveltamisalaan. Komissio katsoo myös, että yhdenvertaisuuslain säännös, jonka mukaan syrjintä etnisen alkuperän perusteella on kiellettyä, kun kysymys on asumisen, yleisölle tarjottavien tai yleisön saatavilla olevien irtaimen tai kiinteän omaisuuden tai palvelujen tarjonnasta tai saatavuudesta muissa kuin yksityisten henkilöiden välisissä suhteissa, on syrjintädirektiivin vastainen. Komissio katsoo, ettei Suomen tai Ahvenanmaan lainsäädännöstä käy ilmi, mikä taho on vastuussa syrjintää koskevien riippumattomien selvitysten teettämisestä.

Suomen vastauksessa (27.2.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee muuttamaan lainsäädäntöään siten, että syrjintädirektiivin mukainen syrjintäkielto koskisi yleisesti saatavilla olevien tavaroiden ja palvelujen, mukaan lukien asumisen saatavuutta ja tarjontaa, huomioon ottaen kuitenkin perusoikeudet ja -vapaudet, joihin direktiivin johdanto-osassa viitataan. Suomi informoi komissiota myöhemmin lainsäädäntömuutoksen aikataulusta. Muilta osin Suomi katsoi, että yhdenvertaisuuslaki ja maakuntalaki ovat syrjintädirektiivin mukaisia.

5. Virallinen huomautus 1.2.2007 (2007/0052 - 2007/0058); seitsemän direktiiviä

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2005/59/EY, 2005/69/EY, 2006/27/EY, 2006/34/EY, 2006/48/EY, 2006/49/EY ja 2006/53/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (4.4.2006) kerrottiin, että direktiivit 2005/59/EY, 2006/27/EY, 2006/48/EY ja 2006/49/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2005/69/EY, 2006/34/EY ja 2006/53/EY osalta vastauksessa annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

6. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2483); kaatopaikkadirektiivin 1999/31/EY täytäntöönpano

Komissio on esittänyt useita väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja/tai Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole kaatopaikkadirektiivin mukainen.

Suomen vastauksessa (15.5.2007) katsottiin, että direktiivin säännökset on pantu Manner-Suomen osalta asianmukaisesti täytäntöön. Ahvenanmaan maakunnan osalta todettiin, että maakunnan hallituksen on tarkoitus panna eräiltä komission tarkoittamilta osin direktiivi täytäntöön viimeistään heinäkuussa 2007.

7. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2521); miesten ja naisten välinen tasa-arvo

Komission mukaan Suomen ja Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntö ei ole ns. tasa-arvodirektiivin 76/207/ETY muuttamisesta annetun direktiivin 2002/73/EY mukainen. Komissio kiinnittää huomiota erityisesti välittömän ja välillisen syrjinnän määritelmään, häirinnän ja sukupuolisen häirinnän määritelmään, työhön liittyviin todellisiin ja ratkaiseviin vaatimuksiin, raskauteen liittyvään syrjintään, järjestöjen jäsenyyteen ja niissä toimintaan liittyvään syrjintään, korvausta ja hyvitystä koskeviin

sääntöihin, järjestöjen oikeuksiin, tasa-arvoelimen toimivaltaan sekä työmarkkinaosapuolten vuoropuheluun.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) katsottiin, että tasa-arvodirektiivi on pantu täytäntöön tasa-arvolain muuttamisesta annetulla lailla sekä työsopimuslailla. Suomi toteaa, että lainsäädäntö ei vastaa sanatakkasti direktiivin sanamuotoa, mutta säännösten tavoite ja niiden edellyttämä lopputulos toteutuu Suomen kansallisessa lainsäädännössä EY 249 artiklan edellyttämien tavoin. Suomi ei näin ollen ole jättänyt täyttämättä direktiivin mukaisia velvollisuuksiaan.

8. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2551); *matkatoimistojen arvonlisäverokohtelu*

Komissio katsoo, että arvonlisäverodirektiivin 2006/112/EY mukaista matkatoimistojen koskevaa erityisjärjestelmää voidaan soveltaa vain siltä osin kuin matkatoimisto myy matkapalvelun välittömästi matkustajalle. Erityisjärjestelmän puitteissa matkatoimisto maksaa arvonlisäveron matkapalvelusta saamastaan katteesta sijoittumisvaltiossaan. Komission mukaan Suomi rikkoo direktiivin säännöksiä soveltaessaan erityisjärjestelmää myös tilanteisiin, joissa matkatoimisto myy matkapalvelun toiselle matkatoimistolle tämän toimesta edelleen myytäväksi.

Suomi katsoi vastauksessaan (16.5.2007), että Suomi ei ole rikkonut direktiivin säännöksiä. Direktiivin eri kieliversioiden välillä on asian kannalta merkityksellisiä eroja. Muun muassa suomenkielisessä versiossa säännöksissä puhutaan tässä yhteydessä matkatoimiston asiakkaalle, ei matkustajalle, myymistä matkoista. Suomi korosti lisäksi säännösten tavoitteiden merkitystä niiden tulkinnessa. Erityisjärjestelmän tavoitteena on arvonlisäverojärjestelmän yksinkertaistaminen ja arvonlisäverotuksen kohdentuminen kulutusmaaperiaatteen mukaisesti. Komission kannan mukainen tulkinta johtaisi näiden tavoitteiden vastaiseen tulokseen. Suomi vetosi myös verotuksen neutraliteettiperiaatteeseen.

9. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/2563); *autoveron sisällyttäminen arvonlisäveron perusteeseen*

Komissio katsoo, että Suomi ei noudata arvonlisäverodirektiiviä 2006/112/EY, koska Suomessa sisällytetään autoveron määrä arvonlisäveron perusteeseen ajoneuvon luovutuksen, yhteisöhankeinnan tai maahantuonnin yhteydessä. Komissio viittaa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-98/05, *De Danske Bilimportører* antamaan tuomioon, jossa katsottiin, että Tanskan rekisteröintivero ei kuulu arvonlisäveron määräytymisperusteeseen ajoneuvon luovutuksen yhteydessä.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) katsottiin, että Suomen lainsäädäntö ja sen soveltamiskäytäntö ovat direktiivin mukaisia. Ajoneuvon maahantuonnista ja yhteisöhankeinnasta suoritettavan arvonlisäveron perusteeseen autoveroa ei lueta. Ajoneuvon luovutuksesta kannettavan arvonlisäveron osalta asiassa *De Danske Bilimportører* tehty johtopäätös eivät ole sovellettavissa Suomen järjestelmään, koska Suomen ja Tanskan järjestelmät eroavat olennaisilta osin toisistaan.

10. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2006/4433); *elinkeinonharjoittajalta edellytetty edustaja*

Komissio katsoo, että Suomi rikkoo palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaa EY 49 artiklaa *ensinnä* soveltaessaan elinkeinon harjoittamisen oikeutta koskevan lain 6 §:n 3 momenttia, jonka mukaan sellaisilla toiseen jäsenvaltioon sijoittautuneilla luonnollisilla henkilöillä ja yrityksillä, jotka haluavat tarjota palvelujaan Suomessa, on oltava edustaja ja *toiseksi* soveltaessaan verotusmenettelyä koskevan lain 52 §:ää, jonka mukaan edustaja on vastuussa edustamalleen yritykselle määrätyistä veroista.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) todettiin, että kyseisiin säännöksiin on tarkoitus tehdä tarpeelliset muutokset palveludirektiivin 2006/123/EY täytäntöönpanon yhteydessä. Säännöksiä ei ole käytännössä sovellettu EY 49 artiklan soveltamisalaan kuuluvissa tilanteissa.

11. Virallinen huomautus 23.3.2007 (2007/2025); *suuronnettomuusvaarojen torjunta, ulkoiset pelastussuunnitelmat*

Komission mukaan Suomi ei ole täyttänyt vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta annetun direktiivin 96/82/EY mukaisia velvollisuuksia. *Komission* tietojen mukaan kaikissa Suomen direktiivin mukaisissa tuotantolaitoksissa ei ollut vuoden 2006 alussa ulkoista pelastussuunnitelmaa. Lisäksi komissio pyytää selvitystä komissiolle tehtyjen ilmoitusten eroavaisuuksista.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) todettiin, että kyseessä olevista tuotantolaitoksista enää vain yhdeltä puuttuu pelastussuunnitelma ja tämä suunnitelma arvioidaan voitavan hyväksyä elokuussa 2007. Erot ilmoituksissa johtuvat tosiasiallisen tilanteen muutoksesta ilmoitusten välillä. Viimeisin komissiolle syyskuussa 2006 toimitettu raportti vastasi raportointihetken tilannetta, sillä vanhoja tilastoja ei ollut käytettävissä. Asian etenemisestä tiedotetaan komissiolle.

12. Virallinen huomautus 20.4.2007 (2007/0354–0370); *seitsemäntoista direktiiviä*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2004/23/EY, 2004/39/EY, 2004/114/EY, 2005/69/EY, 2005/90/EY, 2006/2/EY, 2006/3/EY, 2006/17/EY, 2006/61/EY, 2006/73/EY, 2006/84/EY, 2006/98/EY, 2006/100/EY, 2006/102/EY, 2006/105/EY, 2006/106/EY, 2006/109/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (19.6.2007) kerrottiin, että direktiivit 2004/114/EY, 2005/90/EY, 2006/2/EY, 2006/3/EY, 2006/84/EY, 2006/98/EY, 2006/100/EY, 2006/102/EY, 2006/105/EY, 2006/106/EY ja 2006/109/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivien 2004/23/EY, 2004/39/EY, 2006/17/EY, 2006/73/EY ja 2006/61/EY osalta todettiin täytäntöönpanon olevan vielä kesken Ahvenanmaan osalta ja annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu. Direktiivin 2005/69/EY osalta virallinen huomautus oli virheellinen.

13. Virallinen huomautus 1.6.2007 (2007/0759–2007/0764), *kuusi direktiiviä*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2004/35/EY, 2005/35/EY, 2006/33/EY, 2006/37/EY, 2006/56/EY ja 2006/63/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (20.7.2007) ilmoitettiin, että direktiivit 2006/33/EY ja 2006/33/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Muiden direktiivien osalta annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

14. Virallinen huomautus 29.6.2007 (2006/4164); *Suomeen tuotavien ajoneuvojen katsastaminen*

Komissio katsoo, että Suomi ei ole täyttänyt katsastusdirektiivin 96/96/EY mukaisia vaatimuksia, koska kaikille Suomeen tuotaville ja Suomessa rekisteröitävillä käytetyillä ajoneuvoilla suoritetaan rekisteröintikatsastus riippumatta siitä, onko kyseisellä ajoneuvolla voimassa oleva katsastustodistus toisesta yhteisön jäsenvaltiosta.

Suomen vastauksessa (23.8.2007) todettiin, että liikenne- ja viestintäministeriö pyrkii vuoden 2007 aikana selvittämään mahdollisuutta muuttaa Suomen rekisteröintikatsastusmenettelyä käytettynä maahantuotavien ajoneuvojen osalta vuoden 2008 alkupuolella siten, että toisessa jäsenvaltiossa ajoneuvolle mahdollisesti suoritettu määräaikaikatsastus voitaisiin ottaa huomioon samoin perustein kuin jos kyseinen katsastus olisi suoritettu Suomessa.

15. Virallinen huomautus 29.6.2007 (2007/2205); *hymeksatolia* koskeva kertomus

Komissio katsoo Suomen jättäneen täyttämättä asetuksen 1490/2002 10 artiklan 1 kohdan mukaisen velvollisuutensa, koska Suomi ei ollut toimittanut Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle tehoaine hymeksatsolia koskevaa arviointikertomusluonnosta.

Suomen vastauksessa (19.8.2007) ilmoitettiin, että Suomi on lähettänyt arviointikertomusluonnoksen Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiselle 12.7.2007.

16. Virallinen huomautus 19.7.2007 (2006/4096); *ulkomaisten eläkerahastojen Suomesta saamien osinkojen verotus*

Komissio katsoo, että Suomi ei ole noudattanut pääomien vapaata liikkuvuutta koskevasta EY 56 artiklasta sekä ETA-sopimuksen vastaavasta artiklasta johtuvia velvollisuuksiaan, koska se komission mukaan verottaa ulkomaisille eläkerahastoille maksettavia osinkoja ankarammin kuin kotimaisille eläkelaitoksille maksettavia osinkoja. Verotus on ankarampaa ensinnä siksi, että kotimaisten eläkelaitosten kotimaisista lähteistä saamien osinkotulojen todellinen verokanta on 19,5 prosenttia, kun taas ulkomaisen eläkerahaston saamien osinkotulojen todellinen verokanta on 28 prosenttia. Toiseksi kotimaiset eläkelaitokset voivat vähentää elinkeinoverolain mukaisesti syntyneet ja tulevat vastuut, eivätkä ulkomaiset eläkerahastot voi hyötyä mistään vastaavasta alennuksesta siihen veropohjaan, johon lähdevero sovelletaan.

Suomen vastauksessa (12.9.2007) kerrottiin, että verosopimuksen soveltuessa ulkomaiset eläkerahastot maksavat Suomesta saamistaan osinkotuloista veroa Suomeen suomalaisiin eläkelaitoksiin sovellettavaa verokantaa alemman verokannan mukaisesti. Suomi on tehnyt kahdenkertaisen verotuksen välttämistä koskevan sopimuksen lähes kaikkien EU- ja ETA-maiden kanssa. Veropohjan osalta todettiin, että kotimaisten eläkelaitosten oikeus vähentää kuluja johtuu siitä, että ne ovat Suomessa yleisesti verovelvollisia eikä se sinänsä liity osingon saamiseen.

17. Virallinen huomautus 2.8.2007 (2007/0907–2007/0912); *kuuden direktiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2005/29/EY, 2006/92/EY, 2006/110/EY, 2006/124/EY, 2006/127/EY ja 2006/139/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (19.9.2007) ilmoitettiin, että direktiivi 2006/92/EY on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan. Direktiivin 2006/110/EY osalta ilmoitettiin, että kyseinen direktiivi ei anna aihetta lainsäädäntömuutoksiin Manner-Suomessa. Muilta osin annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu.

18. Virallinen huomautus 24.9.2007 (2007/0991–2007/0994); *neljän direktiivin täytäntöönpano*

Komission mukaan Suomi ei ole tehnyt ilmoitusta direktiivien 2004/108/EY, 2005/32/EY, 2005/94/EY ja 2007/12/EY täytäntöönpanosta.

Suomen vastauksessa (14.11.2007) annettiin arvioitu täytäntöönpanoaikataulu kaikkien neljän direktiivin osalta.

19. Virallinen huomautus 23.10.2007 (2006/4613); väylämaksusta vastuullinen edustaja

Komissio katsoo, että väylämaksulain 1 luvun 4 §, jonka mukaan ulkomaille sijoittuneella laivanisännällä tulee olla tulliviranomaisen hyväksymä Suomessa asuva edustaja, joka on laivanisännän kanssa yhteisvastuullisesti velvollinen maksamaan väylämaksun, on palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteessä annetun asetuksen (ETY) N:o 4055/86 1 artiklan vastainen.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (14.12.2007), että Suomen lainsäädäntöä tullaan muuttamaan siten, että edustajavaatimus poistetaan.

20. Virallinen huomautus 23.10.2007 (2007/2353); direktiivin 2002/95/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että eräitä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa annetun direktiivin 2002/95/EY 2 ja 3 artiklan mukaisia velvoitteita vastaavia säännöksiä ei ole sisällytetty kansalliseen lainsäädäntöön. Kyse on direktiivin 2 artiklan säännöksestä, jonka mukaan direktiiviä sovelletaan rajoittamatta kuitenkaan turvallisuus- ja terveysvaatimuksia koskevan yhteisön lainsäädännön sekä jätetuottoa koskevan yhteisön erityislainsäädännön soveltamista sekä direktiivin 3 artiklan mukaisesta tuottajan määritelmästä.

Suomi katsoi vastauksessaan (14.12.2007), ettei direktiivin asianmukainen täytäntöönpano edellytä direktiivin 2 artiklan soveltamisalasäännöksen sisällyttämistä kansalliseen lainsäädäntöön, vaan täytäntöönpano on riittävää jos kansallinen lainsäädäntö asiallisesti vastaa direktiivin mukaista oikeudentilaa. Lisäksi *Suomi* katsoi, ettei tuottajan määritelmän sisällyttäminen kansalliseen lainsäädäntöön ole tarpeen. Tuottajan käsite esiintyy ainoastaan direktiivin 5 artiklan 2 kohdassa, jossa säädetään tiettyjen tahojen kuulemisesta komission toimesta direktiivin liitteen muuttamisen yhteydessä.

3.2 EY 226 ARTIKLAN MUKAISET TÄYDENTÄVÄT VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Täydentävä virallinen huomautus 29.6.2007 (2006/2364); satamavaltioiden suorittama alusten valvonta

Komissio epäilee, että Suomen lainsäädäntöön ei sisälly säännöksiä, joilla säädettäisiin satamavaltioiden suorittamasta alusten valvonnasta annetun direktiivin 95/21/EY 19 a artiklan mukaisista seuraamuksista tilanteissa, joissa aluksen liikenteenharjoittaja tai päällikkö ei ole noudattanut direktiivin 7 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaista velvollisuutta toimittaa tietyt direktiivin mukaiset tiedot etukäteen aluksen määränpäässä olevan sataman viranomaiselle. *Komissio* katsoo, että vaikka tällainen säännös Suomen lainsäädännössä olisikin, Suomen viranomaiset eivät ole soveltaneet sitä.

Suomi katsoi vastauksessaan (22.8.2007), että alusturvallisuuden valvonnasta annettu laki sisältää ennakkoilmoituksen laiminlyöntiä koskevat direktiivissä edellytetyt seuraamukset. Vastauksessa ilmoitettiin, että kyseistä lakia tullaan kuitenkin vielä täsmentämään eräiltä osin. Lisäksi ilmoitettiin lakimuutoksen valmisteluajataulu.

3.3 EY 228 ARTIKLAN MUKAISET VIRALLISET HUOMAUTUKSET

1. Virallinen huomautus 15.12.2006 (2000/5042); asiassa C-343/05, komissio vastaan Suomi, annetun tuomion täytäntöönpano

Komissio ei ole saanut tietoja siitä, että asiassa yhteisöjen tuomioistuimen C-343/05 antaman tuomion mukaisia toimenpiteitä on toteutettu. Tästä syystä komissio katsoo, että Suomi ei ole noudattanut EY 228 artiklan mukaisia velvoitteitaan. Kyseisen tuomion mukaan Suomi ei ole noudattanut perustamissopimuksen ja tupakkadirektiivin 2001/37/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole varmistanut, että Ahvenanmaa saattaa osaksi lainsäädäntöään direktiivin säännöksen, jolla kielletään suussa käytettäväksi tarkoitetun tupakan markkinoille saattaminen ja että mainittuun säännökseen sisältyvää nuuskan markkinoille saattamista koskevaa kieltoa noudatetaan siellä rekisteröidyillä aluksilla.

Suomi totesi vastauksessaan, että Ahvenanmaa on saattanut osaksi lainsäädäntöään direktiivin mukaisen nuuskan kaupanpitämistä koskevan kiellon maakunnan tupakkalain tätä koskevalla säännöksellä. Kielto on voimassa Ahvenanmaalla rekisteröidyillä aluksilla, kun ne ovat Suomen aluevesillä.

2. Virallinen huomautus 23.10.2007 (2001/5081); asiassa C-54/05 annetun tuomion täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole toteuttanut tuomion täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä. Järjestelmän muutoksista on ensinnä annettu vain viranomaisohjeita. Yhteisön lainsäädännön rikkominen voidaan korjata ainoastaan sitovilla kansallisilla säännöksillä. Toiseksi komissio ei ole varma, onko uusien ohjeiden mukainen järjestelmä sisällöltään asianmukainen tuomion noudattamiseksi. Komissio pyytää lisätietoja uuden järjestelmän toiminnasta.

Suomen vastauksessa (17.12.2007) kerrottiin, että tuomion täytäntöönpanon edellyttämät rekisteröintiasetuksen muutokset on jo tehty. Lisäksi uuden järjestelmän puitteissa tehtävät muutokset autoverolakiin ovat myös valmisteilla. Vastauksessa kuvattiin myös uuden järjestelmän pääpiirteet ja annettiin komissiolle lisätietoja sen erikseen pyytämiltä osin.

3.4 EY 226 ARTIKLAN MUKAISET PERUSTELLUT LAUSUNNOT

1. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2004/2158), lapsen hoitotuki

Komission mukaan lapsen hoitotuki on yhteisön sosiaaliturva-asetuksen N:o 1408/71 mukainen perheetuus, minkä vuoksi siihen tulee soveltaa sosiaaliturvaetuuksien maastaviennin periaatetta. Lainsäädäntö, jonka mukaan hoitotukea maksetaan vain Suomessa asuville henkilöille, on sosiaaliturva-asetuksen sekä työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien EY 39 ja EY 42 artiklan vastainen.

Suomen vastauksessa (12.2.2007) katsottiin, että lapsen hoitotuki on sosiaaliturva-asetuksen ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukainen maksuihin perustumaton erityisetuus, jonka myöntäminen voidaan sosiaaliturva-asetuksen mukaisesti rajoittaa maassa asuviin henkilöihin. Lapsen hoitotukea koskeva arviointi on rajoitettava ainoastaan siihen, onko se sosiaaliturva-asetuksen mukainen.

2. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2004/4282); oikeudellisten neuvontapalvelujen alv-kohtelu

Komissio katsoo, että kun valtion oikeusaputoimistot antavat oikeusapua tuomioistuimessa käsiteltävissä oikeusapuasioissa, joissa oikeusavun saaja maksaa itse osan saamastaan palvelusta (osakorvaus), kyse on taloudellisesta toiminnasta, josta on maksettava arvonlisävero. Oikeusaputoimistot eivät tämän toiminnan osalta toimi viranomaisen ominaisuudessa. Vaikka katsottaisiin, että oikeusaputoimistot tältä osin toimisivat viranomaisen ominaisuudessa, komissio katsoo, että arvonlisäverovapaus johtaisi huomattavaan kilpailun vääristymiseen suhteessa yksityisiin avustajiin. Tästä syystä oikeusaputoimistoja olisi mainitun toiminnan osalta pidettävä arvonlisäverovelvollisina.

Suomi katsoi vastauksessaan (12.2.2007), että oikeusaputoimistojen toiminta muodostaa jakamattoman kokonaisuuden, jota ei ole pidettävä direktiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana. Vaikka oikeusaputoimistojen tuomioistuinasioissa harjoittamaa oikeudellista neuvontaa osakorvausta vastaan pidettäisiinkin arvonlisäverodirektiivissä tarkoitettuna taloudellisena toimintana, kyse on viranomaistoiminnasta, josta ei tule kantaa arvonlisäveroa. Oikeusaputoimistojen osakorvausta vastaan harjoittaman oikeudellisen neuvonnan arvonlisäverottomuus ei myöskään johda huomattavaan kilpailun vääristymiseen, jonka vuoksi toiminnasta tulisi kantaa arvonlisävero.

3. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2004/5098); Tornion ja Haaparannan kehittämishankkeen YVA-direktiivin mukaisuus

Komission mukaan Suomi on Tornion ja Haaparannan kaupunkien kehittämishankkeeseen liittyvän vesirakentamishankkeen yhteydessä jättänyt noudattamatta ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA) annettua direktiiviä. Suomen viranomaisten olisi ennen vesioikeudellisen luvan myöntämistä tullut suorittaa nk. tarveharkinta sen selvittämiseksi, onko hanke alistettava YVA-menettelyyn. Velvollisuus tarveharkintaan saa vahvistusta siitä ympäristövaikutusten arvioinnista, jonka Ruotsin viranomaiset ovat tehneet hankkeen vaikutuksista Ruotsin puolella. Ruotsin osalta valvontamenettely on lopetettu.

Suomen vastauksessa (13.2.2007) katsottiin, että hankkeen osalta on harkittu YVA-menettelyn tarpeellisuutta. Jos olisi katsottu, että hanke on alistettava YVA-menettelyyn, tästä olisi lausuttu joko lupamenettelyn yhteydessä tai erillisessä asiakirjassa. Komissio ei voi arvioida saman menettelyn yhteisön oikeuden mukaisuutta eri tavoin Suomen ja Ruotsin osalta. Ruotsia ja Suomea koskeissa valvontamenettelyissä on kyse samasta hankkeesta ja samasta lupamenettelystä.

4. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2006/0430); direktiivin 2004/38/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut toimenpiteistä Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä liikkumis- ja oleskeluoikeutta koskevan direktiivin 2004/38/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomen vastauksessa (12.2.2007) todettiin, että lainsäädäntömuutos on eduskunnan käsiteltävänä ja annettiin arvio täytäntöönpanoaikataulusta. Ahvenanmaan osalta todettiin, että maakunta on notifioinut direktiivin osittain ja muilta osin kansallinen lainsäädäntö on voimaan tullessaan automaattisesti voimassa maakunnassa.

5. Perusteltu lausunto 15.12.2006 (2006/4144); *autovero, pysyvän asuinpaikan määritelmä*

Komissio katsoo, että autoverolain 33 §:n pysyvän asuinpaikan määritelmä on ristiriidassa ajoneuvojen väliaikaista maahantuontia koskevassa direktiivissä 83/182/ETY olevan vakinaisen asuinpaikan määritelmän kanssa. Tämän vuoksi Suomessa peritään veroa sellaisista ajoneuvoista, jotka on tuotu toisesta jäsenvaltiosta Suomessa suoritettavan määräaikaisen tehtävän vaatiman oleskelun yhteydessä.

Suomen vastauksessa (13.2.2007) katsottiin, että direktiivin vakinaisen asuinpaikan määritelmästä ei seuraa velvollisuutta sallia sitä, että jäsenvaltiossa määräaikaisen työsopimuksen vaatiman ajan oleskeleva henkilö saa käyttää ajoneuvoa verotta koko määräaikaisen työsopimuksen keston ajan. Verottoman käytön kestosta on direktiivissä erilliset säännökset. Suomi harkitsee kuitenkin täsmentävänsä autoverolain 33 §:n vakinaisen asuinpaikan määritelmää.

6. Perusteltu lausunto 23.3.2007 (2004/2150); *alusten kapteenien ja yliperämiesten kansallisuus*

Komissio katsoo, että Suomi on jättänyt täyttämättä työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan EY 39 artiklan mukaiset vaatimukset, koska merilain 6 luvun 1 §:n mukaan suomalaisen kauppaluksen päällikkönä voi toimia vain Suomen kansalainen.

Suomen vastauksessa (16.5.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee poistamaan kansalaisuusvaatimuksen lainsäädäntömuutoksella, jota viimeistellään parhaillaan. Komissiota informoidaan lainsäädäntötyön aikataulusta.

7. Perusteltu lausunto 23.3.2007 (2004/4062); *arpajaislain säännökset urheiluvedonlyöntipalvelujen kannalta*

Komission mukaan Suomen arpajaislain säännökset, jotka koskevat arpajaisten toimeenpano-oikeutta ja lupaedellytyksiä, rahapelilupaa sekä arpajaisten toimeenpanoa koskevia kieltoja, ovat palvelujen vapaata liikkuvuutta koskevan EY 49 artiklan vastaisia, koska niissä asetetaan rajoituksia vedonlyöntipelien tarjoamiselle ja markkinoinnille Suomessa. Komissio epäilee erityisesti arpajaislain säännösten tavoitteita ja sitä, voiko Suomi vedota rajoitusten osalta yhteisön oikeuden mukaisiin oikeuttamisperusteisiin.

Suomen vastauksessa katsottiin (18.5.2007), että Suomi ei ole rajoittanut perusteettomasti urheiluvedonlyöntipalvelujen tarjoamista ja markkinointia Suomessa eikä näin ollen laiminlyönyt EY 49 artiklan mukaisia velvoitteitaan. Arpajaislain säännösten tarkoituksena ei ole turvata tulojen saantia yleisen edun mukaisen toiminnan rahoittamiseksi, vaan rajoittaa pelitarjontaa. Rikosten ja rahanpesun ehkäisyä koskevan arpajaislainsäädännön tavoitteen osalta todettiin, ettei komissio ole osoittanut, että muiden jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamat mahdolliset valvontatoimet olisivat riittäviä torjumaan rikoksia ja rahanpesua Suomessa. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ei voi vetää sellaista johtopäätöstä, ettei yksinoikeusyhteisö saisi mainostaa toimintaansa.

8. Perusteltu lausunto 29.6.2007 (2004/4404); *yhdenvertainen kohtelu vapaaehtoisissa lisäeläkejärjestelyissä*

Komissio katsoo, että vuonna 1997 toteutettu vapaaehtoisten lisäeläkejärjestelyjen tasa-arvoistaminen on tapahtunut vastoin EY 141 artiklan mukaista miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatetta sekä direktiiviä 86/378/ETY ja 96/96/EY. Miespuolisen henkilön valitessa aiemman korkeamman eläkeiän sijaan alemman eläkeiän hänen lisäeläkettään ei voida rajoittaa etuuksiin, jotka liittyvät ennen 1.1.1994 kertyneisiin työskentelykausiin, koska tämä haittaa vakavasti EY 141 artiklan vaikutuksen tehokkuutta.

Suomen vastauksessa (23.8.2007) katsottiin, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä sekä direktiivissä 96/97/EY tehdyt ajalliset rajoitukset mahdollistavat sen, että 1.1.1994 edeltäviin työskentelykausiin liittyvät etuudet voidaan jättää huomioimatta henkilön valitessa aiemman korkeamman eläkeiän sijasta alemman eläkeiän. Tasa-arvoistaminen on joka tapauksessa toteutettu tehokkuusperiaatetta noudattaen eli samapalkkaisuutta koskevan oikeuden käyttäminen ei ole ollut kohtuuttoman vaikeaa tai mahdotonta.

9. Perusteltu lausunto 29.6.2007 (2006/0869); direktiivin 2003/59/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut toimenpiteistä maanteiden tavara- ja henkilöliikenteeseen tarkoitettujen tiettyjen ajoneuvojen kuljettajien perustason ammattipätevyydestä ja jatkokoulutuksesta annetun direktiivin 2003/59/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (20.8.2007), että direktiivi on Manner-Suomen osalta pantu täytäntöön. Ahvenanmaan maakunnan osalta täytäntöönpaneva lainsäädäntö arvioitiin voitavan notifioida viimeistään helmikuussa 2008.

10. Perusteltu lausunto 29.6.2007 (2006/0870); direktiivin 2004/83/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut toimenpiteistä kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista sekä myönnetyn suojelun sisällöstä annetun neuvoston direktiivin 2004/39/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (20.8.2007), että hallituksen esitys direktiivin täytäntöönpaneviksi lainsäädäntömuutoksiksi annettaisiin eduskunnalle syksyn 2007 aikana. Lainsäädäntömuutokset arvioitiin voitavan notifioida keväällä 2008.

11. Perusteltu lausunto 29.6.2007 (2007/0355); direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut toimenpiteistä rahoitusvälineiden markkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (20.8.2007), että hallituksen esitys direktiivin täytäntöönpaneviksi lainsäädäntömuutoksiksi annettiin eduskunnalle 29.6.2007. Lisäksi todettiin, että hallituksen esityksessä esitettiin, että lainsäädäntömuutokset tulisivat voimaan 1.11.2007.

12. Perusteltu lausunto 29.6.2007 (2007/0363); direktiivin 2006/73/EY täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole ilmoittanut toimenpiteistä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/39/EY täytäntöönpanosta sijoituspalveluyritysten toiminnan järjestämistä koskevien vaatimusten, toiminnan harjoittamisen edellytysten ja kyseisessä direktiivissä määriteltyjen käsitteiden osalta annetun komission direktiivin 2006/73/EY saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (20.8.2007), että hallituksen esitys direktiivin täytäntöönpaneviksi lainsäädäntömuutoksiksi annettiin eduskunnalle 29.6.2007. Lisäksi todettiin, että hallituksen esityksessä esitettiin, että lainsäädäntömuutokset tulisivat voimaan 1.11.2007.

13. Perusteltu lausunto 23.10.2007 (2006/2451); syrjintädirektiivin 2000/43/EY täytäntöönpano Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla

Komissio on esittänyt useita syrjintädirektiivin soveltamisalaan, työhön liittyviin syihin perustuvaan sallittavaan erilaiseen kohteluun sekä riippumattomien syrjintään liittyviä kysymyksiä koskevien selvitysten teettämisvelvollisuuteen liittyviä väitteitä, joiden mukaan Manner-Suomen ja Ahvenanmaan lainsäädäntö ei ole syrjintädirektiivin mukainen.

Suomen vastauksessa (14.12.2007) ilmoitettiin, että Suomi tulee muuttamaan lainsäädäntöään siten, että syrjintädirektiivin mukainen syrjintäkielto koskisi yleisesti saatavilla olevien tavaroiden ja palvelujen, mukaan lukien asuminen, saatavuutta ja tarjontaa huomioon myös yksityisten välisissä suhteissa ottaen kuitenkin perusoikeudet ja -vapaudet, joihin direktiivin perusteluosassa viitataan. Manner-Suomen lainsäädäntöön tullaan sisällyttämään velvollisuus teettää riippumattomia syrjintään liittyviä kysymyksiä koskevia selvityksiä. Lakimuutosten osalta vastauksessa annettiin arvioitu valmisteluakataulu. Muilta osin Suomi katsoi, että Manner-Suomessa ja Ahvenanmaalla noudatettava lainsäädäntö on syrjintädirektiivin mukainen.

3.5 EY 228 ARTIKLAN MUKAISET PERUSTELLUT LAUSUNNOT

1. Perusteltu lausunto 23.3.2007 (1998/2208); asiassa C-240/00 annetun tuomion täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole toteuttanut kaikkia toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen lintudirektiivin 79/409/ETY mukaisten erityissuojelualueiden osoittamiseksi asiassa C-240/00 annetun tuomion täytäntöönpanemiseksi. Suomi ei ole osoittanut erityissuojelualueeksi Ahvenanmaan maakunnan osalta Nyhamn-Båtskärin aluetta. Manner-Suomen osalta komissio viittaa Kesonsuo-Palokangas-Selkäkangas-Syväysjoki -nimiseen alueeseen.

Suomen katsoi vastauksessaan (16.5.2007), että komissiolla ei ole perusteita aloittaa EY 228 artiklan mukaista tuomion täytäntöönpanoa koskevaa rikkomusmenettelyä komission mainitsemien alueiden osalta. Joka tapauksessa Suomi on toteuttanut tarvittavat toimenpiteet asiassa C-240/00 annetun tuomion täytäntöönpanemiseksi. Suomi on osoittanut riittävästi erityissuojelualueita tuomion edellyttämällä tavalla. Oikeudenkäynnin kohteena olleiden valtioneuvoston 20.8.1998 tekemään päätökseen sisältyneiden alueiden lisäksi Suomi on osoittanut uusia erityissuojelualueita sekä huomattavia entisten alueiden laajennuksia.

2. Perusteltu lausunto 29.6.2007 (1995/4543); asiassa C-344/03 annetun tuomion täytäntöönpano

Komissio katsoo, että Suomi ei ole vielä lopullisesti toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä noudattaakseen vesilintujen kevätmetstäystä koskevassa asiassa C-344/03 annettua tuomiota. Ahvenanmaan osalta komissio toteaa, että uusi lainsäädäntö on tuomion mukainen, mutta sitä ei ole vielä ilmoitettu komissiolle. Manner-Suomen osalta komissio toteaa, että sille ilmoitetut toimenpiteet kevätmetstäyksen kieltämiseksi eivät ole riittäviä, vaan se edellyttää Suomelta muitakin toimenpiteitä tuomion noudattamiseksi täysimääräisesti. Lainsäädäntö olisi muutettava sellaiseksi, että siitä käy selvästi ilmi, että pyyntilupia kyseiseen metsästykseseen ei enää myönnetä ja että kyseinen metsästyks ei näin ollen ole enää sallittua.

Suomen ilmoitti vastauksessaan (22.8.2007) Ahvenanmaan maakunnan osalta, että lainsäädännön muutos on hyväksytty komissiolle esitetyssä sanamuodossa ja on notifioitu komissiolle. Uusi lainsäädäntö tulee voimaan 1.9.2007. Manner-Suomen osalta Suomi ilmoitti, että valtioneuvosto on antanut asetuksen metsästysasetuksen muuttamisesta. Asetusmuutos tulee voimaan 29.8.2007.

Muutosten jälkeen Suomi katsoo toteuttaneensa vaadittavat toimenpiteet tuomion täytäntöönpanemiseksi.

3. Perusteltu lausunto 19.7.2007 (2006/5042); asiassa C-343/05 annetun tuomion täytäntöönpano

Komission mukaan Ahvenanmaan maakunnan tupakkalain muuttamisesta annetun maakuntalain 2007:4 säännökset eivät ole riittäviä kyseisen tuomion täytäntöön panemiseksi. Komissio katsoo ensinnä, että maakuntalain 2a §:n sisältämä nuuskan kaupanpitämistä ja luovuttamista koskeva kielto ei ole riittävä tuomion täytäntöön panemiseksi, koska tuomiossa ja tupakkadirektiiveissä edellytetään, että kaiken suussa käytettäväksi tarkoitetun tupakan markkinoille saattaminen kielletään. Toiseksi Suomi ole noudattanut tuomiota, koska nuuskan kaupan pitämistä koskeva kielto on rajattu koskemaan Ahvenanmaalla rekisteröityjä aluksia, jotka ovat Ahvenanmaan aluevesillä tai muilla Suomen aluevesillä.

Suomen vastauksessa (14.9.2007) todettiin, että asia kuuluu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntötoimivaltaan. Ahvenanmaan maakunnan hallitus on aloittanut maakunnan tupakkalain muutosten valmistelun. Kyseisillä lakimuutoksilla muutettaisiin tupakkalain 2a §:n sisältämä määritelmä vastaamaan uuden tupakkadirektiivin mukaista suussa käytettäväksi tarkoitetun tupakan määritelmää. Myös markkinoille saattamista koskevan kiellon alueellista soveltamisalaa muutettaisiin siten, että kielto olisi voimassa Ahvenanmaalla rekisteröidyillä aluksilla lukuun ottamatta tilannetta, jolloin sanotut alukset ovat Ruotsin aluevesillä.

4 VALTIONTUET

1. Huomautukset komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskevaan päätökseen valtiontuesta; valtiontuki C 45/2006 (Cofacen takaus Teollisuuden Voima Oy:n Framatome ANP:ltä tilaaman ydinvoimalan rakentamisen yhteydessä)

Komission mukaan ei voida sulkea pois mahdollisuutta, että Teollisuuden Voima Oy:n Framatome ANP:ltä tilaaman ydinvoimalan rakentamiseen liittyvää Coface-yhtiön myöntämään takaukseen liittyä valtiontukea. Komission päätös on osoitettu Ranskalle.

Suomi puolusti huomautuksissaan (27.2.2007) yleisellä tasolla yksin omaisesti OECD-ehtoihin perustuvan vientitakuujärjestelmän käyttöä myös EU:n sisällä. Suomi katsoi, ettei vallitsevaa tulkintaa EY:n valtiontukisäännösten soveltamisesta OECD-järjestelyn mukaisiin vientiluottoihin tule muuttaa. Suomi katsoo, että OECD-ehtoihin perustuvan vientitakuujärjestelmän käyttö on mahdollista myös jäsenvaltioiden välillä yhteisön sisällä.

2. Komission EY 88(1) artiklan mukainen ehdotus aiheellisiksi toimenpiteiksi; valtiontuki E 7/2005 (alusten toimitusta edeltävän rahoituksen takausjärjestelmät)

Komissio katsoo, että alusten toimitusta edeltävän rahoituksen takausjärjestelmät Suomessa takausjärjestelmät eivät sellaisenaan täytä komission nk. takaustiedonannossa asetettuja edellytyksiä, joilla varmistetaan, ettei rahoitukseen liittyviin takauksiin sisälly valtiontukea. Tämän vuoksi komissio ehdottaa kyseisiin takausjärjestelmiin tiettyjä muutoksia. Muutokset koskevat valtiontakauksen rajoittamista 80 prosenttiin, vuotuisen takausmaksun vähimmäistasoa, koko rahoitusrakenteen erillistä vuotuista tarkastelua ja takausmaksun mukauttamista uusissa takauksissa sekä vuosikertomusten toimittaminen komissiolle.

Suomi ilmoitti vastauksessaan (27.4.2007) hyväksyvänsä ehdotta komission ehdotuksen aiheelliseksi toimenpiteiksi.

3. Komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös valtiontuesta (K(2007)3262 lopull.), Valtiontuki - Tampere-Pirkkalan lentoasema

Komissio tutkii yhteisön oikeuden valtiontukisäännösten valossa seuraavia toimenpiteitä: 1) Finavian tekemät investoinnit rahtiterminaalina toimineeseen Tampere-Pirkkalan lentoaseman terminaali 2:een säännöllisen matkustajaliikenteen palveluja varten, 2) Finavia-konsernin ja Airpro Oy:n välinen toimintatuki ja ristikkäistuki Finavian hallinnoimilla lentoasemilla Suomessa sekä 3) Ryanairille tarjotut etuudet ja ehdot terminaali 2:ssa.

Komissio toteaa, että edellä selostettuihin väitettyihin tukitoimenpiteisiin voitaisiin soveltaa EY 87 artiklan mukaista poikkeusta tuesta tietyn taloudellisen toiminnan kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. *Komissio* epäilee kuitenkin, täyttyvätkö kyseisen poikkeuksen soveltamisedellytykset nyt esillä olevien toimenpiteiden osalta.

Suomi katsoi huomautuksissaan (13.11.2007), että toteutetut toimenpiteet eivät ole sisältäneet valtiontukea. Toimenpiteet eivät ole olleet valtiontukisääntöjen edellyttämällä tavalla valtiosta johtuvia. Toimenpiteiden yhteydessä on toimittu yksityisen sijoittajan tavoin. Muutostöistä aiheutuneet kustannukset eivät ole muodostaneet taloudellista etua Airpro Oy:lle. Myöskään Airpro Oy:n maksama vuokra ei ole markkinahintaa alhaisempi. Terminaali 2:n toimintaa ei subventoida ristiin muilla tuloilla ja Ryanairin maksamat maksut terminaali 2:n käytöstä ovat kustannusperusteisia ja tuottavat taloudellista voittoa. Vaikka katsottaisiin, että toimenpiteisiin on sisältynyt valtiontukea, tuki on soveltunut yhteismarkkinoille. Toimenpiteet täyttävät valtiontukisääntöjen soveltamisesta ilmailualalla koskevien vuoden 1994 suuntaviivojen sekä lentoasemien rahoittamista koskevien vuoden 2005 suuntaviivojen edellytykset.

4. Komission EY 88(2) artiklan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös valtiontuesta (K(2006)461 lopull.); valtiontuki Tieliikelaitokselle

Komission mukaan Suomen valtion väitetään myöntäneen Tieliikelaitokselle seuraavat ylimääräiset tuet: 1) pitkäaikainen halpakorkeinen 39,5 miljoonan euron laina, 2) valtion omaisuuden siirtäminen aloittavaan taseeseen edulliseen arvoon, 3) neuvottelu-urakat, joiden mukaan Tieliikelaitos toteuttaa osan tienpitotöistä ilman kilpailutusta, 4) Tieliikelaitoksen henkilöstövähennyksiä koskevat erityiset edellytykset, sekä 5) konkurssi- ja 6) verolainsäädäntöön liittyvät erityiset edellytykset. Lisäksi Tieliikelaitos sai neuvottelu-urakat lauttaliikenteen hoitamiseksi.

Suomi katsoi huomautuksissaan (29.5.2006) ja täydentävissä huomautuksissaan (6.2.2007), että toteutetut toimenpiteet eivät ole sisältäneet yhteisön oikeuden vastaista valtiontukea. Vaikka katsottaisiin, että toimenpiteisiin on sisältynyt valtiontukea, tuki on soveltunut yhteismarkkinoille. Toimenpiteet ovat olleet kompensatiota julkisen palvelun velvoitteesta ja rakenteellisista haitoista.

Komissio katsoi 12.12.2007 tekemässään päätöksessä, että valtion laina, neuvottelu-urakoihin, palveluhankkeisiin, henkilöstön sopeuttamistoimiin sekä maa- ja sora-alueisiin liittyvä mahdollinen tuki soveltuu yhteismarkkinoille. Sitä vastoin konkurssilainsäädännön ja tavanomaisen yhteisöverotuksen soveltumattomuus sekä maa-alueiden ostoon liittyvät verotukselliset toimenpiteet eivät sovellu yhteismarkkinoille. Nämä voimassa olevat tukitoimenpiteet (konkurssilainsäädännön ja tavanomaisen yhteisöverotuksen soveltumattomuus) on kumottava 1.3.2008 mennessä.

5 EFTA-TUOMIOISTUINASIAT

1. Asia E-3/06, *Ladbroke's Ltd. vastaan Staten v/Kultur- og kirkedepartementet ja Staten v/Landbruks- og matdepartementet*

Neuvoo antavan lausunnon kohde: Yksinoikeus urheiluvetoonlyöntiin ja hevosurheiluvetoonlyöntiin - arpajaiset - Pelitoiminnan markkinointi - ETA 31 ja 36 artikla (palvelujen tarjoamisen vapaus ja sijoittautumisoikeus) - Rajoitukset - Oikeuttamisperusteet

Asian käsittely: Norjalainen tuomioistuin haluaa tietää, onko Norjan urheilu- ja hevosurheiluvetoonlyöntiä sekä arpajaisia koskeva lainsäädäntö ETA 31 ja 36 artiklan mukainen, kun siinä mm. asetetaan edellytyksiä sen suhteen, mitkä tahot saavat toimeenpanna eri pelimuotoja ja korostetaan, että rahapelitoiminnan tuottojen on mentävä humanitaarisiin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ja että ne eivät saa olla yksityisen tuoton lähde. Lisäksi tuomioistuin kysyy, estääkö ETA-sopimuksen 36 artikla kansallisen säännöksen, jossa kielletään tarjoamasta ja markkinoimasta pelitoimintaa, joka on kielletty Norjassa, mutta joka on sallittu toisessa ETA-valtiossa.

Suomen kirjallisissa huomautuksissa (2.11.2006) katsottiin, että ETA-sopimuksen 31 tai 36 artikla eivät ole esteenä kyseessä olevalle kansalliselle lainsäädännölle, kunhan sillä ei syrjitä ketään kansalaisuuden perusteella, kunhan sitä sovelletaan erotuksetta, kunhan sillä voidaan saavuttaa sillä tavoiteltu päämäärä ja kunhan sillä ei rajoiteta näitä vapauksia enempää kuin on tarpeen tavoitellun päämäärän saavuttamiseksi. Se, että rahapelitoiminnan tuottojen on mentävä humanitaarisiin tai yleishyödyllisiin tarkoituksiin ja ne eivät saa olla yksityisen tuoton lähde ei ole ETA-oikeuden vastaista, kunhan näiden toimintojen rahoittaminen on rajoitusten suotuisa lisäseuraus eikä sen todellinen syy. Kansallisen tuomioistuimen asiana on tutkia, täyttääkö sen kansallinen lainsäädäntö edellä esitetyt edellytykset.

Tuomio: EFTAn tuomioistuin katsoi 30.5.2007 antamassaan tuomiossa Suomen kannan mukaisesti, että kyseessä oleva lainsäädäntö ei ole ETA 31 tai 36 artiklan vastaista, mikäli sillä pyritään yleisen edun mukaisiin päämääriin tarkoituksenmukaisella ja johdonmukaisella tavalla suhteellisuusperiaatteen mukaisesti. Humanitaaristen tai yleishyödyllisten toimintojen rahoittaminen ei voi ETA-oikeuden mukaan olla lainsäädännön todellinen peruste vaan sen suotuisa lisäseuraus. Yksityisen voitontavoittelun estäminen voi lainsäädännön tavoitteena lähtökohtaisesti oikeuttaa lainsäädännön, jolloin kansallisen pelipolitiikan on heijastettava tavoitteen olevia moraalisia syitä. ETA-oikeuden mukaan kansalliset viranomaiset voivat kieltää ulkomailta käsin tarjotun ja markkinoidun pelit riippumatta siitä, ovatko ne laillisia alkuperävaltiossaan, mikäli kansallisen tuomioistuin katsoo, että asiassa esillä olevassa lainsäädännössä on kysymys oikeutetuista rajoituksista. Joka tapauksessa kaupallisilta toimijoilta voidaan eräin edellytyksin vaatia toimilupaa pelitoiminnan harjoittamiseen.

6 NOTIFIKAATIOT

Suomi on toimittanut kertomuskautena Euroopan yhteisöjen komissiolle direktiivin täytäntöönpanoa koskevia ilmoituksia (notifikaatioita) valtakunnan osalta 137 ja Ahvenanmaan osalta 88.